Ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminy Góra na lata 2021 – 2028

Gmina Góra, 2026

DELTA PARTNER SP. Z O.O.

Spis treści

1. Wprowadzenie 4

1.1 Cel i zakres ewaluacji 4

1.2 Prawne umocowanie ocena aktualności i stopnia realizacji GPR 5

1.3 Systemu monitorowania i oceny zapisane GPR 5

1.4 Charakterystyka Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra 6

1.5 Wstęp do oceny aktualności GPR – analiza danych zastanych na terenie gminy 8

2. Metodologia oceny aktualności i stopnia realizacji GPR 9

3. Stan realizacji projektów podstawowych zapisanych w GPR 13

3.1 Zaawansowanie rzeczowe 18

3.1.1 Projekty rzeczowo zrealizowane 20

3.1.2. Projekty realizowane w systemie corocznych edycji 22

3.1.3 Pozostałe projekty rewitalizacyjne będące w trakcie realizacji 23

4. Wyniki badania aktualności i stopnia realizacji GPR 28

4.1 Analiza problemowa 28

4.2 Analiza wskaźnikowa 34

4.3 Analiza realizacji projektów rewitalizacyjnych z punktu widzenia założonych celów strategicznych i kierunków działań 38

4.4 Wyniki badań jakościowych i ilościowych 42

4.4.1 Wyniki badań jakościowych 42

4.4.2 Wyniki badań ilościowych 42

4.5 Podsumowanie wyników oceny aktualności i stopnia realizacji GPR 53

5. Wnioski i rekomendacje 56

5.1 Wnioski z badania ewaluacyjnego 57

5.2 Uwagi techniczne w zakresie monitoringu GPR 60

5.3 Rekomendacje dotyczące procesu rewitalizacji w gminie 61

Raport metodologiczny 65

Załącznik: Formularz ankiety dla mieszkańców 68

Spis tabel 74

Spis rysunków 74

1. Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane na podstawie umowy nr RKS 272.8.2026, zawartej pomiędzy Gminą Góra a konsorcjum firm z udziałem DELTA PARTNER Sp. z o.o. Jego przedmiotem jest ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028, przeprowadzona zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

1.1 Cel i zakres ewaluacji

Niniejsze opracowanie stanowi raport z badania ewaluacyjnego (on-going) Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028 (GPR). Celem badania była bieżąca ocena aktualności programu oraz stopnia jego dotychczasowej realizacji, a także określenie potrzeby wprowadzenia zmian w jego zapisach.

Badanie objęło analizę stopnia realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w podziale na cele GPR oraz ocenę stopnia osiągnięcia przyjętych wskaźników monitorowania celów. Przeanalizowano również otoczenie zewnętrzne programu, w szczególności uwarunkowania społeczno-gospodarcze w gminie, które mogły wpływać na przebieg i dotychczasowe efekty procesu rewitalizacji. Ewaluację przeprowadzono z wykorzystaniem danych ilościowych i jakościowych. Analiza objęła dane zastane, informacje dotyczące realizacji przedsięwzięć, wyniki monitoringu GPR oraz wyniki uzyskane przy zastosowaniu dodatkowych narzędzi badawczych, w tym badania ankietowego. Pozwoliło to na połączenie oceny mierzalnych postępów we wdrażaniu programu z jakościową oceną przebiegu procesu rewitalizacji.

Wyniki przeprowadzonych analiz posłużyły do oceny, czy cele, przedsięwzięcia, wskaźniki oraz pozostałe zapisy GPR pozostają aktualne i odpowiadają obecnym potrzebom obszaru rewitalizacji. Na tej podstawie sformułowano wnioski i rekomendacje dotyczące dalszej realizacji programu oraz ewentualnej potrzeby jego zmiany. Opracowanie zawiera również raport dotyczący metodologii przeprowadzonej ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Wskazano w nim przyjęte metody pozyskiwania informacji oraz formularz ankietowy zastosowany przy pozyskaniu danych (informacji) dotyczących realizowanej rewitalizacji w Gminie Góra.

W niniejszym opracowaniu określenie „ewaluacja GPR” stosowane jest zamiennie z określeniem „ocena aktualności i stopnia realizacji GPR”. Oba pojęcia odnoszą się do przeprowadzonej analizy aktualności założeń programu, postępów jego wdrażania oraz dotychczasowych efektów realizacji.

1.2 Prawne umocowanie ocena aktualności i stopnia realizacji GPR

Podstawą prawną dla przeprowadzonej oceny stanu aktualności i stopnia realizacji GPR jest Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278, z 2026 r. poz. 912).

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ocenę tę przeprowadza wójt, burmistrz albo prezydent miasta co najmniej raz na trzy lata, według systemu monitorowania i oceny przyjętego w programie. Stosownie do ust. 2 ocena podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz publikacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Jeżeli ocena wykaże potrzebę zmiany GPR, Burmistrz Góry występuje do Rady Miejskiej Góry z odpowiednim wnioskiem, załączając opinię Komitetu Rewitalizacji. W przypadku stwierdzenia osiągnięcia celów rewitalizacji rada uchyla uchwałę w sprawie GPR w całości albo w części, z własnej inicjatywy lub na wniosek burmistrza.

1.3 Systemu monitorowania i oceny zapisane GPR

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028, przyjętym uchwałą nr LXIX/603/23 Rady Miejskiej Góry z dnia 24 listopada 2023 r., określono zasady monitorowania postępów realizacji programu. Monitoring obejmuje zarówno ocenę osiągania celów programu, jak i postępów realizacji poszczególnych projektów. Wynika to z założenia, że rewitalizacja jest procesem całościowym, a jej efekty nie stanowią jedynie sumy wykonanych przedsięwzięć.

Postęp realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma być monitorowany w cyklach rocznych za pomocą kart monitorowania projektów, wypełnianych przez podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Karty obejmują informacje o numerze i nazwie projektu, jego celu strategicznym, zakresie działań, realizatorze i miejscu realizacji, a także wskaźnikach, budżecie, dotychczas poniesionych wydatkach, zaawansowaniu prac oraz planowanym terminie zakończenia. Każda karta powinna również zawierać datę jej sporządzenia.

Zgodnie z rozdziałem 12.1 GPR wypełnione karty monitorowania należy przekazywać do Wydziału Planowania i Realizacji Inwestycji, którego pracownik merytoryczny sporządza na ich podstawie raport z realizacji projektów GPR. Od listopada 2025 r. zadania związane z programem rewitalizacji należą do Wydziału Rozwoju i Komunikacji Społecznej. Karty monitorowania są gromadzone, a informacje o postępach realizacji programu przedstawiane są Komitetowi Rewitalizacji w formie prezentacji multimedialnej. Ponadto informacje dotyczące realizowanych przedsięwzięć zamieszczane są również w corocznych raportach o stanie gminy.

W ramach przedmiotowej ewaluacji analizie poddano karty monitorowania projektów za lata 2024 i 2025. Wykorzystano je do oceny zaawansowania przedsięwzięć, osiągniętych wartości wskaźników

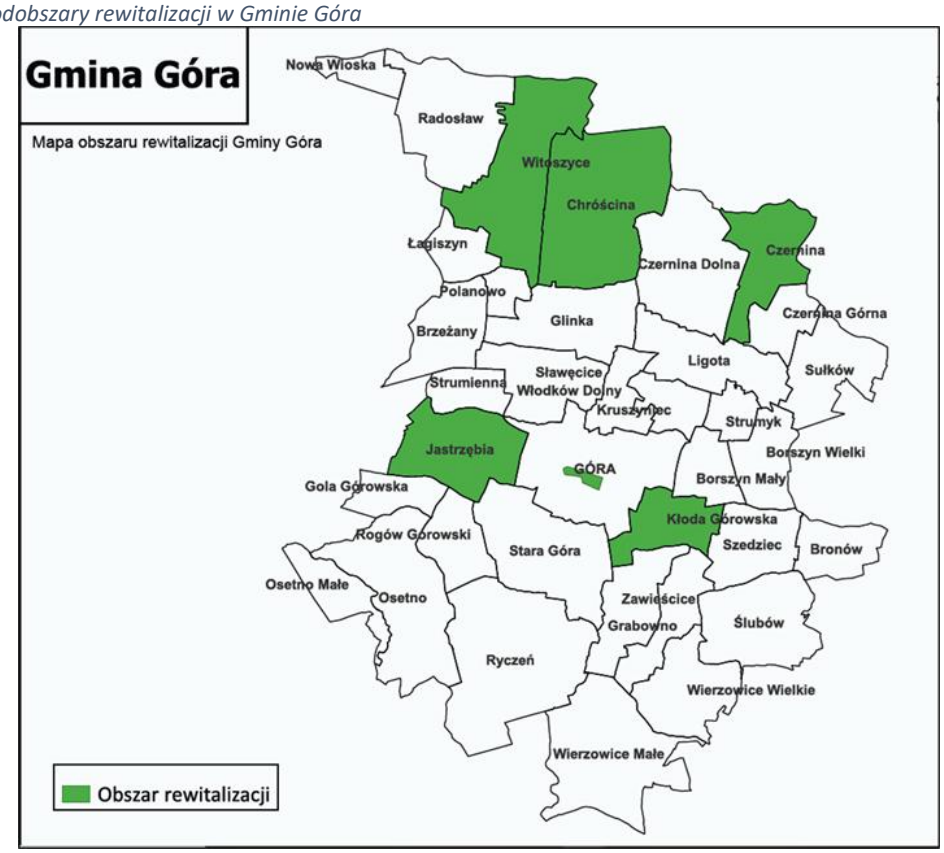
oraz poniesionych wydatków. Informacje te uzupełniono danymi statystycznymi, raportami o stanie gminy i wynikami badania ankietowego, aby uwzględnić również zmiany sytuacji społeczno – gospodarczej gminy oraz ocenę efektów rewitalizacji przez mieszkańców (respondentów).

1.4 Charakterystyka Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra

Zgodnie z podjętą uchwałą nr L/459/22 Rady Miejskiej Góry z dnia 3 sierpnia 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego poz. 4142 z 2022 r.), obszar rewitalizacji Gminy Góra składa się z następujących jednostek strukturalnych:

- wieś / sołectwo Czernina,
- wieś / sołectwo Kłoda Górowska,
- wieś / sołectwo Witoszyce wraz z przysiółkiem Laskowa,
- miasto centrum „Płn" (ulice: Augusta Herbsta, Dworcowa (numery 1 - 16b), Poznańska (numery 1 -17), Wierzbowa, Wrocławska (numery do 71 (nieparzyste) i do 52 (parzyste)), Zielona (numery 1 -7 (nieparzyste) i 2-10A (parzyste)),
- wieś/sołectwo Chróścina,
- wieś/sołectwo Jastrzębia.

Rysunek 1 Podobszary rewitalizacji w Gminie Góra

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji miasta i gminy Góra

Według stanu na sierpień 2022 r. obszar rewitalizacji obejmował powierzchnię 52,10 km², stanowiącą 19,6% powierzchni gminy, i był zamieszkiwany przez 3 551 osób, czyli 18,9% ludności gminy. W sierpniu 2026 r. jego powierzchnia pozostawała niezmieniona, natomiast liczba mieszkańców wynosiła 3 583 osoby, co stanowiło 20,2% ludności gminy.

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028 zidentyfikowano problemy występujące na obszarze rewitalizacji i przyporządkowano je do pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Ich zestawienie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Zdiagnozowane problemy społeczne i pozaspołeczna dla podobszarów rewitalizacji w Gminie Góra

Sfera	Zdiagnozowany problem obszaru rewitalizacji
Społeczne	Starzenie społeczeństwa
	Wysokie bezrobocie
	Niski poziom samowystarczalności ekonomicznej mieszkańców, zagrożenia wykluczenia społecznego
	Niski poziom bezpieczeństwa publicznego, w tym drogowego
	Niski poziom edukacji
Gospodarcza	Niska aktywność gospodarcza
Środowiskowa	Brak / niedobór infrastruktury sanitarnej
	Niski poziom odzysku i recyklingu odpadów oraz utylizacji odpadów niebezpiecznych
Przestrzenno – funkcjonalna	Niedobór bezpiecznej infrastruktury drogowej, w tym rowerowej
	Niedobór/zły stan gminnych zasobów mieszkaniowych
	Niedobór/niski poziom/niedostateczna dostępność infrastruktury społecznej, w tym rekreacyjno sportowej
	Niedostateczna dostępność do infrastruktury publicznej dla osób ze specjalnymi potrzebami
Techniczna	Zły stan zabytków i infrastruktury dziedzictwa kulturowego
	Występują obiekty / przestrzenie nieużytkowane

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021 – 2028

Problemy rozwojowe podobszarów rewitalizacji zidentyfikowane w GPR skonfrontowano z opiniami uczestników badania ankietowego. Respondenci oceniali, w jakim stopniu realizowane przedsięwzięcia przyczyniły się do ograniczenia poszczególnych problemów na obszarze rewitalizacji. Wyniki badania pozwoliły określić, na ile podejmowane działania odpowiadają, w opinii badanych, na problemy zdiagnozowane w programie.

1.5 Wstęp do oceny aktualności GPR – analiza danych zastanych na terenie gminy

Zmiany liczby mieszkańców poszczególnych podobszarów rewitalizacji mają istotne znaczenie dla interpretacji wartości wskaźników monitoringu GPR i powinny zostać uwzględnione w prowadzonej ewaluacji. W latach 2023–2026 liczba mieszkańców całego obszaru rewitalizacji zwiększyła się z 3 551 do 3 583 osób, tj. o 32 osoby. Jednocześnie zmiany demograficzne nie przebiegały jednakowo na wszystkich podobszarach – w części z nich odnotowano spadek, a w części wzrost liczby mieszkańców.

Tabela 2. Zmiany liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji i Gminy Góra w latach 2023–2026

Jednostka	Liczba mieszkańców		Zmiana liczby mieszkańców (osoby
	Liczba mieszkańców według GPR	Liczba mieszkańców w 2026 r.	
Wieś/sołectwo Czernina	802	770	-32
Wieś/sołectwo Kłoda Górowska	375	352	-23
Wieś / sołectwo Witoszyce wraz z przysiółkiem Laskowa	431	433	+2
Miasto Góra (centrum płn.)	1 124	1 216	+92
Wieś/sołectwo Chróścina	539	528	-11
Wieś/sołectwo Jastrzębia	280	284	+4
Razem obszar rewitalizacji	3 551	3 583	+32
Gmina Góra (całość)	**18 820***	**17 727****	**- 1 093**

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Dane z GPR Gminy Góra, **Dane UMiG w Górze (ewidencja ludności)*

Ma to szczególne znaczenie w przypadku wskaźników określających udział danej grupy w ogólnej liczbie mieszkańców lub w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Ich wartości mogą zmieniać się zarówno wskutek zmiany liczebności badanej grupy, jak i zmiany liczby osób stanowiącej podstawę obliczeń. Dlatego przy ocenie stopnia osiągania celów GPR należy przedstawiać nie tylko wartości procentowe wskaźników, lecz także dane liczbowe wykorzystane do ich wyliczenia. Umożliwia to właściwą interpretację obserwowanych zmian i ogranicza ryzyko przypisywania ich wyłącznie efektom działań rewitalizacyjnych.

2. Metodologia oceny aktualności i stopnia realizacji GPR

Metodologię badania ewaluacyjnego opracowano z uwzględnieniem wymogów ustawy o rewitalizacji, zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028 oraz dobrych praktyk prowadzenia badań ewaluacyjnych w polityce rozwoju. Zastosowane metody, techniki i narzędzia badawcze przedstawiono poniżej.

1. Analiza danych zastanych i monitoringu.

Analiza obejmowała:

- karty monitorowania projektów GPR;
- zmiany wartości wskaźników monitorowania celów GPR;
- dane statystyczne służące obliczeniu mierników celów strategicznych wskazanych w rozdziale 12.1 „Monitoring GPR" oraz ocenie sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

W procesie oceny aktualności i stopnia realizacji GPR wykorzystano analizę danych zastanych, obejmującą dane statystyczne i monitoringowe. Pozwoliła ona określić zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej gminy i podobszarów rewitalizacji w zakresie dostępnych danych oraz zestawić je z opiniami interesariuszy. Uzyskane wyniki stanowiły podstawę oceny postępów wdrażania programu i jego dotychczasowej skuteczności, a także dostarczyły informacji pomocnych przy ocenie efektywności i trwałości przedsięwzięć.

Szczegółowej analizie poddano karty monitorowania projektów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028 za lata 2024 i 2025. Analiza służyła ustaleniu stanu realizacji poszczególnych przedsięwzięć podstawowych, osiągniętych wartości wskaźników oraz poniesionych wydatków.

Na potrzeby ewaluacji pozyskano również dane dotyczące bezpośrednio obszaru rewitalizacji, przygotowane przez Urząd Miasta i Gminy w Górze, Powiatowy Urząd Pracy w Górze oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze. Ich opracowanie wymagało wyodrębnienia i przeliczenia danych zgodnie z granicami tego obszaru. Obejmowały one liczbę mieszkańców, liczbę osób w wieku produkcyjnym, osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, osób bezrobotnych oraz osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Dane te wykorzystano do obliczenia wskaźników monitorowania celów GPR oraz oceny aktualności problemów zdiagnozowanych w programie.

Dodatkowo w ocenie aktualności i stopnia realizacji GPR wykorzystano:

- dane Banku Danych Lokalnych GUS;

- dane Powiatowego Urzędu Pracy w Górze, w szczególności sprawozdania dotyczące rynku pracy;
- raporty o stanie Gminy Góra;
- protokół z I posiedzenia Komitetu Rewitalizacji Gminy Góra z dnia 16 grudnia 2024 r.;
- wyniki badania ankietowego przeprowadzonego na potrzeby ewaluacji..

Zestawienie informacji z tych źródeł pozwoliło ocenić postępy wdrażania programu oraz zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej gminy. Opinie respondentów posłużyły do określenia, w jakim stopniu, zdaniem badanych, działania rewitalizacyjne odpowiadają na potrzeby mieszkańców. Dane dotyczące całej gminy stanowiły kontekst oceny obszaru rewitalizacji, przy uwzględnieniu ograniczonej dostępności danych dla poszczególnych podobszarów. Do uporządkowania i prezentacji wyników wykorzystano zestawienia tabelaryczne projektów i ich wskaźników, porównania wartości bazowych, aktualnych i docelowych wskaźników monitorowania celów GPR, matryce oceny stopnia realizacji celów i przedsięwzięć oraz wykresy.

Celem analiz była identyfikacja tendencji i zmian społeczno-gospodarczych w gminie oraz ocena postępów w osiąganiu celów GPR.

2. Badanie ankietowe mieszkańców.

Badanie ankietowe miało charakter ilościowy i służyło zebraniu opinii oraz ocen mieszkańców gminy i pozostałych interesariuszy dotyczących realizacji GPR. Umożliwiło pozyskanie porównywalnych danych na temat postrzeganych efektów działań rewitalizacyjnych, a także stworzyło możliwość analizowania różnic w ocenach w zależności od miejsca zamieszkania, związku z obszarem rewitalizacji oraz cech społeczno-demograficznych respondentów.

Badanie stanowiło uzupełnienie analizy danych zastanych i wskaźników monitoringu, dostarczając informacji o społecznym odbiorze realizowanych przedsięwzięć. Jego celem było określenie, w jakim stopniu, zdaniem respondentów, osiągnięto cele rewitalizacji wyznaczone w GPR, a także:

- ocena wpływu działań rewitalizacyjnych na poprawę jakości życia mieszkańców;
- identyfikacja obszarów, w których zmiany są najbardziej i najmniej odczuwalne;
- określenie grup społecznych odnoszących największe korzyści z rewitalizacji;
- zebranie opinii dotyczących potrzeby kontynuacji i kierunków dalszych działań rewitalizacyjnych.

Uzyskane wyniki wykorzystano w ocenie użyteczności i trafności interwencji rewitalizacyjnej, z uwzględnieniem tego, że przedstawiają one opinie uczestników badania.

Narzędziem badawczym był formularz ankiety prowadzonej w formie online i/lub papierowej, skierowanej do mieszkańców gminy. Zawarte w nim pytania miały w większości charakter zamknięty, uzupełniony pytaniami półotwartymi i otwartymi, umożliwiającymi zgłoszenie własnych uwag i propozycji dotyczących działań rewitalizacyjnych. Formularz ankiety papierowej stanowi załącznik do niniejszego opracowania, natomiast formularz w formie elektronicznej dostępny był pod linkiem: https://ankieta.deltapartner.org.pl/gora_ewaluacja_gpr_2026.

Badanie skierowane było do mieszkańców Gminy Góra, ze szczególnym uwzględnieniem:

- mieszkańców obszaru rewitalizacji - jego 6 podobszarów,
- pozostałych mieszkańców gminy, korzystających z infrastruktury i oferty obszaru rewitalizacji.

Dobór próby miał charakter otwarty – ankieta była udostępniana szerokiemu gronu mieszkańców, co umożliwiło zebranie opinii od osób o zróżnicowanym stopniu zaangażowania i powiązania z procesem rewitalizacji. Zastosowanie metryczki pozwoliło na analizę odpowiedzi w podziale na podstawowe cechy społeczno-demograficzne, jednak ze względu na losowy charakter próby, badanie nie miało charakteru reprezentatywnego.

3. Komitet rewitalizacji.

Pierwsze posiedzenie Komitetu Rewitalizacji Gminy Góra odbyło się 16 grudnia 2024 r. Spotkanie miało przede wszystkim charakter organizacyjny i informacyjny. W jego trakcie omówiono zasady funkcjonowania Komitetu, przedstawiono Gminny Program Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028 oraz dokonano wyboru Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Komitetu.

Ważnym elementem spotkania z punktu widzenia oceny stopnia realizacji GPR było przedstawienie informacji dotyczących zaawansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wskazano m.in., że realizowane przez Powiat Górowski zadanie dotyczące przebudowy drogi powiatowej wraz z budową chodnika w Witoszycach znajdowało się już na etapie końcowym. Jednocześnie Gmina Góra posiadała przygotowaną dokumentację projektową i pozwolenia na budowę dla przedsięwzięć dotyczących przebudowy świetlicy wiejskiej w Jastrzębiej, budowy drogi w Jastrzębiej oraz przebudowy drogi w Kłodzie Górowskiej, co umożliwiało rozpoczęcie robót budowlanych.

Podczas posiedzenia poinformowano również, że pozostałe przedsięwzięcia zostały uwzględnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Góra, a w projekcie WPF na 2025 r. przewidziano ich realizację zgodnie z horyzontem czasowym GPR, tj. do 2028 r. Wskazano jednocześnie, że możliwość realizacji poszczególnych zadań będzie uzależniona m.in. od pozyskania środków zewnętrznych.

Kolejne posiedzenie Komitetu Rewitalizacji Gminy Góra odbyło się 20 października 2025 r. Obradom przewodniczył Przewodniczący Komitetu Tadeusz Otto. Spotkanie miało charakter informacyjny i monitorujący — poświęcono je omówieniu bieżącej realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji oraz kierunków dalszych prac.

Z punktu widzenia oceny stopnia realizacji GPR istotnym elementem posiedzenia było przedstawienie raportu z dotychczasowych działań prowadzonych na obszarze rewitalizacji oraz omówienie postępów projektów inwestycyjnych i społecznych. Podczas spotkania wskazano również kolejne działania w procesie rewitalizacji, odnosząc dotychczasowy przebieg wdrażania programu do planowanych prac.

4. Uzupełnienie i weryfikacja informacji w kontakcie z realizatorami projektów.

W ramach oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021 – 2028 kontaktowano się bezpośrednio z realizatorami przedsięwzięć. Celem było pozyskanie szczegółowych informacji o postępach projektów oraz wyjaśnienie zapisów zawartych w kartach monitorowania za lata 2024 i 2025.

Doprecyzowania wymagały przede wszystkim informacje dotyczące zakresu wykonanych działań, osiągniętych wartości wskaźników oraz stopnia zaawansowania przedsięwzięć. Szczególną uwagę poświęcono ustaleniu, czy wykazane wyniki odnoszą się do całej gminy, czy wyłącznie do obszaru rewitalizacji. Rozróżnienie to było niezbędne do prawidłowej oceny efektów projektów dla mieszkańców tego obszaru.

Weryfikowano również, czy realizacja przedsięwzięć została zakończona, czy wykonano jedynie część zaplanowanego zakresu oraz czy działania są kontynuowane w formule corocznych edycji. Uzyskane wyjaśnienia wykorzystano do uzupełnienia opisów projektów, uporządkowania informacji o ich stanie realizacji oraz właściwej interpretacji wskaźników.

Ustalenia te stanowiły uzupełnienie analizy dokumentów i danych ilościowych oraz posłużyły do sformułowania wniosków i rekomendacji dotyczących dalszego wdrażania GPR.

3. Stan realizacji projektów podstawowych zapisanych w GPR

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią kluczowy instrument realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028. Ich zadaniem jest ograniczanie zdiagnozowanych problemów oraz poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Poniżej przedstawiono wykaz tych przedsięwzięć wraz z informacją o stanie ich realizacji na 31 grudnia 2025 r. Zestawienie obejmuje nazwy i lokalizacje projektów, podmioty odpowiedzialne za ich realizację, wydatki poniesione do końca 2025 r. oraz planowane koszty przedsięwzięć. Umożliwia ono ocenę postępu rzeczowego i finansowego wdrażania programu.

Tabela 3.Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne GPR Gminy Góra- aktualny stan realizacji

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja	Podmiot realizujący	Stan realizacji	Kwota wydatkowana do 31.12.2025r.	Kwota Projektu zapisane w GPR
A1	Doposażenie placu zabaw w m. Chróścina	Chróścina	Gmina Góra	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji. Realizacja planowana do 2028 r., uzależniona od zapewnienia środków finansowych.	0,00 zł	50 000,00 zł
A2	Zagospodarowanie terenu boiska sportowego "Doliny"	Chróścina	Gmina Góra		0,00 zł	400 000,00 zł
A3	Żyj aktywnie na zmodernizowanej infrastrukturze boiska sportowego "Doliny”	Chróścina	Gmina Góra		0,00 zł	400 000,00 zł
A4	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy Kościele pw. Św. Michała Archanioła w m. Chróścina	Chróścina	Gmina Góra		0,00 zł	100 000,00 zł
A5	Wymiana nawierzchni drogi wjazdowej w m. Chróścina	Chróścina	Gmina Góra		0,00 zł	900 000,00 zł netto*
A6	Budowa świetlicy w m. Chróścina	Chróścina	Gmina Góra	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji. Realizacja planowana do 2028 r., uzależniona od zapewnienia środków finansowych. Planowane jest podjęcie działań zmierzających do budowy świetlicy wiejskiej służącej społecznościom Chróściny i Witoszyc	0,00 zł	1 500 000,00 zł netto*

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja	Podmiot realizujący	Stan realizacji	Kwota wydatkowana do 31.12.2025r.	Kwota Projektu zapisane w GPR
A7	Montaż oświetlenia przejść dla pieszych w m. Czernina	Czernina	Powiat Górowski	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji. Realizacja planowana do 2028 r., uzależniona od zapewnienia środków finansowych.	0,00 zł	120 000,00 zł (netto)*
A8	Żyj bezpiecznie (cykl spotkań, zajęć i konkursów dla mieszkańców dotyczących m.in. pierwszej pomocy, samoobrony, bezpieczeństwa w rodzinie, na drodze, podczas wypoczynku oraz w Internecie)	Obszar rewitalizacji	Gmina Góra /KP Policji	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji. Realizacja planowana w kolejnych latach, w perspektywie do 2028 r.	0,00 zł	100 000 zł
A9	Wymiana nawierzchni dróg w m. Czernina (przy ul. Lipowej, Zacisze, Wąskiej, Rynek i Zamkowej w Czerninie.	Czernina	Gmina Góra	W trakcie rzeczowej realizacji. Wykonano ul. Lipową i ul. Zacisze. Do realizacji są jeszcze drogi ul. Wąska, ul. Rynek i ul. Zamkowa. Dalsze działania planowane do 2028 r., uzależnione od zapewnienia środków finansowych.	617 513,21 zł brutto	1 900 000,00 zł netto*
A10	Modernizacja i adaptacja do nowych funkcji przestrzeni publicznej w Czerninie (zagospodarowanie terenów zielonych ul. Rydzyńska, ul. Sportowa)	Czernina	Gmina Góra	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji. Realizacja planowana do 2028 r., uzależniona od zapewnienia środków finansowych.	0,00 zł	100 000,00 zł netto*
A11	Rekonstrukcja zabytkowych murów obronnych w mieście Góra	Miasto Góra	Gmina Góra	W trakcie rzeczowej realizacji. Zadanie wykonano częściowo w 2024 r. Dalsze działania planowane do 2028 r., uzależnione od zapewnienia środków finansowych.	1 222 655,19 zł brutto	1 000 000,00 zł netto*
A12	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na ul. Wierzbowej i Dworcowej w m. Góra	Miasto Góra	Gmina Góra	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji. Realizacja planowana do 2028 r., uzależniona od zapewnienia środków finansowych.	0,00 zł	300 000,00 zł netto*
A13	Rozwój pieszej infrastruktury drogowej w mieście Góra (*budowa chodników wzdłuż ul. Wierzbowej – w kierunku Kajęcina – oraz ul. Herbsta – od stacji benzynowej w kierunku mleczarni).*	Miasto Góra	Gmina Góra		0,00 zł	1 400 000,00 zł netto*

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja	Podmiot realizujący	Stan realizacji	Kwota wydatkowana do 31.12.2025r.	Kwota Projektu zapisane w GPR
A14	Przebudowa świetlicy wiejskiej w m. Jastrzębia	Jastrzębia	Gmina Góra	Projekt zrealizowano w 2025 r. (realizacją robót budowlanych)	456 630,66 zł brutto	290 000,00 zł netto*
A15	Budowa drogi w m. Jastrzębia (teren przy zespole pałacowo – parkowym)	Jastrzębia	Gmina Góra	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji. W 2023 r. opracowano dokumentacje projektową dla której uzyskano niezbędne uzgodnienia, opinie i decyzje. Realizację zadania zaplanowano na kolejne lata, biorąc pod uwagę możliwość zdobycia środków finansowych z zewnątrz.	0,00 zł	1 000 000,00 zł
A16	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w m. Jastrzębia	Jastrzębia	Gmina Góra	W trakcie rzeczowej realizacji. W roku 2025 opracowano dokumentację projektową w ramach budżetu obywatelskiego oraz w ramach projektu wykonano roboty budowlane obejmujące dostawę i montaż elementów małej architektury: altana drewniana i zestaw zabawowy oraz usługę polegającą na wykonaniu nawierzchni bezpiecznej pod karuzelą „kierownicą". Realizację kolejnej części zadania zaplanowano na kolejne lata, biorąc pod uwagę możliwość zdobycia środków finansowych z zewnątrz.	80 899,14 zł brutto	300 000,00 zł netto*
A17	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w m. Kłoda Górowska	Kłoda Górowska	Gmina Góra	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji. Realizacja planowana do 2028 r., uzależniona od zapewnienia środków finansowych.	0,00 zł	150 000,00 zł netto*
A18	Przebudowa drogi w m. Kłoda Górowska (dojazd do osiedla i kościoła)	Kłoda Górowska	Gmina Góra	Projekt zrealizowano w 2025 r.	703 998,03 zł brutto	720 000,00 zł netto*
A19	Wymiana nawierzchni dróg w m. Kłoda Górowska (*odcinek drogi w kierunku Zawieścic)*	Kłoda Górowska	Gmina Góra	W 2023r. opracowano dokumentację techniczną. Nie rozpoczęto rzeczowej	22 000,00 zł brutto	600 000,00 zł netto*

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja	Podmiot realizujący	Stan realizacji	Kwota wydatkowana do 31.12.2025r.	Kwota Projektu zapisane w GPR
				realizacji. Realizacja planowana do 2028 r., uzależniona od zapewnienia środków finansowych.		
A20	Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielnych na obszarze rewitalizacji (*zatrudnienie 10 opiekunów i zapewnienie około 80 dodatkowych godzin opieki dziennie).*	Obszar rewitalizacji	Gmina Góra /OPS	Projekt w trakcie realizacji (w formie corocznych edycji).	163 149,96 zł	1 922 000 zł
A21	Opieka wytchnieniowa (*program zapewnia rodzinom i opiekunom czasowe zastępstwo w opiece nad dziećmi z niepełnosprawnościami oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności*).	Obszar rewitalizacji - tereny miejskie	Gmina Góra /OPS	Projekt w trakcie realizacji (w formie corocznych edycji).	375 519,79 zł	1 872 000,00 zł
A22	Rozwój społecznych usług asystenckich na obszarze rewitalizacji gminy Góra (*zatrudnienie asystentów wspierających dorosłe osoby z niepełnosprawnościami oraz dzieci w codziennym i możliwie samodzielnym funkcjonowaniu. Obejmuje również szkolenia kadry oraz wypożyczanie sprzętu*.)	Obszar rewitalizacji	Gmina Góra /OPS	Projekt w trakcie realizacji (w formie corocznych edycji).	1 897 080,76 zł	4 400 000,00 zł
A23	Rozwój mieszkań treningowych i/lub wspomaganych w gminie Góra (*adaptacja i wyposażenie dwóch mieszkań treningowych lub wspomaganych, które umożliwią osobom potrzebującym możliwie samodzielne życie w lokalnej społeczności oraz ograniczą konieczność kierowania ich do domów pomocy społecznej*).	Obszar rewitalizacji - tereny wiejskie	Gmina Góra /OPS	Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji. Realizacja planowana do 2028 r., uzależniona od zapewnienia środków finansowych.	0,00 zł	800 000,00 zł
A24	Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, w tym osób młodych *(doradztwo zawodowe, szkolenia, staże oraz inne formy pomocy ułatwiające zdobycie kwalifikacji,*	Obszar rewitalizacji	PUP w Górze	W trackie rzeczowej realizacji. Zakończenie w 2027r.	393 028,37 zł	455 000,00 zł

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja	Podmiot realizujący	Stan realizacji	Kwota wydatkowana do 31.12.2025r.	Kwota Projektu zapisane w GPR
	podjęcie zatrudnienia lub rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej)					
A25	Działania na rzecz na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej (*dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, bony na zasiedlenie oraz poradnictwo zawodowe*)	Obszar rewitalizacji	PUP w Górze	W trackie rzeczowej realizacji. Zakończenie w 2027r.	333 000,00 zł	90 000,00 zł
A26	Nie zaśmiecaj (*druk ulotek, organizacja zajęć edukacyjnych, prowadzenie kontroli segregacji odpadów oraz zakup i rozmieszczenie pojemników na elektroodpady*)	Obszar rewitalizacji	Gmina Góra	W trakcie realizacji. Zakończenie 2028 r.	0,00 zł.	50 000,00 zł
A27	Kompetentny pedagog (*podnoszenie kwalifikacji nauczycieli i pracowników pedagogicznych poprzez dofinansowanie szkoleń, kursów i studiów*).	Czernina, Kłoda Górowska, Witoszyce/Laskowa	Gmina Góra/Jedn. Org. Systemu Oświaty	W trakcie rzeczowej realizacji. Zakończenie 2028 r.	40 339,50 zł	60 000,00
A28	Szlak górowskich zabytków (*organizacja warsztatów terenowych, wycieczek, spacerów edukacyjnych i konkursów dotyczących historii oraz dziedzictwa lokalnego*)	Gmina Góra	Gmina Góra	W trakcie realizacji. Dalsze działania planowane do 2028 r., uzależnione od zapewnienia środków finansowych.	21 966,22 zł	5 000,00 zł
A29	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków (*udzielanie dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz prowadzenie kampanii informacyjnej dla mieszkańców*)	Chróścina, Jastrzębia, Witoszyce	Gmina Góra	W trakcie realizacji. Zakończenie 2028 r.	23 900,00 zł	40 000,00 zł
Łącznie					6 351 680,83	21 024 000*

*Źródło: opracowanie własne na podstawie kart monitorowania projektu w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021-2028, *kwoty netto sumowano bez dodawania VAT*

3.1 Zaawansowanie rzeczowe

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028 zaplanowano 29 podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Z danych pozyskanych na potrzeby monitoringu wynika, że 2 projekty zostały zakończone, 12 pozostaje w trakcie realizacji, a w przypadku 15 nie rozpoczęto realizacji rzeczowej. Spośród projektów będących w trakcie realizacji 3 są prowadzone w formule corocznych edycji. Poniżej przedstawiono wykaz przedsięwzięć w podziale na stan ich realizacji.

Poniżej przedstawiono ich wykaz według stanu realizacji.

Projekty zrealizowane:

- A14. Przebudowa świetlicy wiejskiej w m. Jastrzębia.
- A18. Przebudowa drogi w m. Kłoda Górowska (dojazd do osiedla i kościoła).

Projekty w trakcie realizacji:

- A9. Wymiana nawierzchni dróg w m. Czernina.
- A11. Rekonstrukcja zabytkowych murów obronnych w mieście Góra.
- A16. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w m. Jastrzębia.
- A24. Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, w tym osób młodych.
- A25. Działania na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej.
- A26. Nie zaśmiecaj.
- A27. Kompetentny pedagog.
- A28. Szlak górowskich zabytków.
- A29. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Pozostałe projekty w trakcie realizacji (realizowane w formule corocznych edycji):

- A20. Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielnych na obszarze rewitalizacji.
- A21. Opieka wytchnieniowa.
- A22. Rozwój społecznych usług asystenckich na obszarze rewitalizacji gminy Góra.

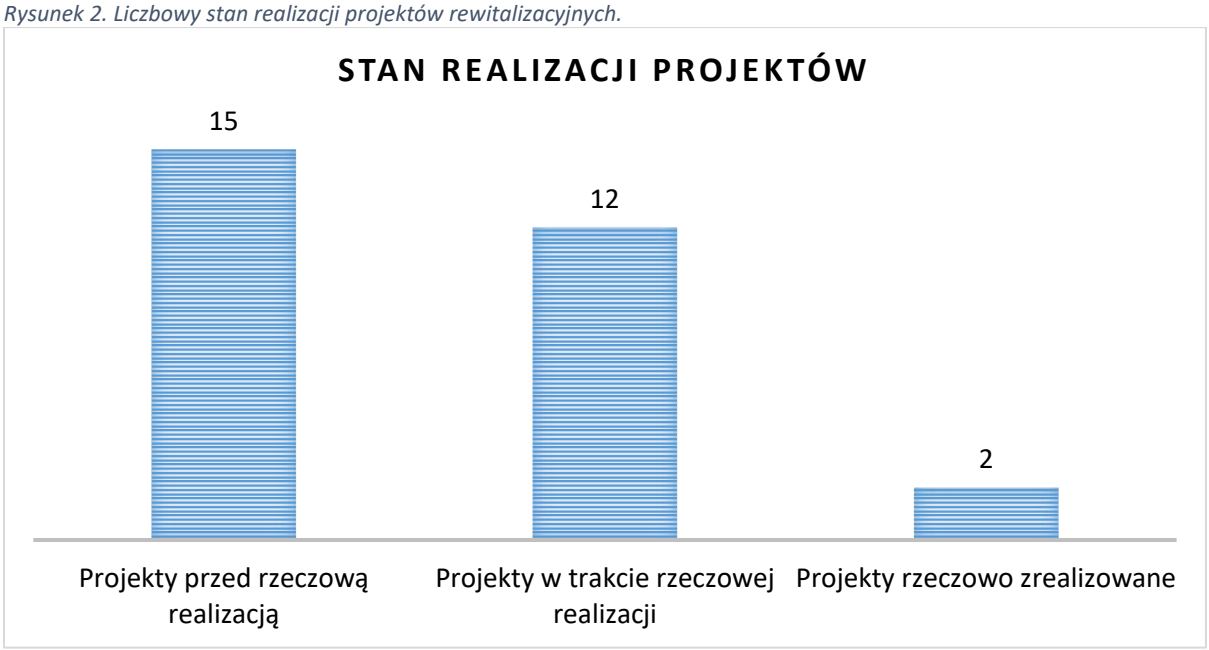
Projekty przed rzeczową realizacją:

- A1. Doposażenie placu zabaw w m. Chróścina.
- A2. Zagospodarowanie terenu boiska sportowego „Doliny”.
- A3. Żyj aktywnie na zmodernizowanej infrastrukturze boiska sportowego „Doliny”.
- A4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy kościele pw. św. Michała Archanioła w m. Chróścina.
- A5. Wymiana nawierzchni drogi wjazdowej w m. Chróścina.

- A6. Budowa świetlicy w m. Chróścina (*Gmina podjęła działania mające na celu budowę świetlicy wiejskiej dla dwóch społeczności – Chrósciny i Witoszyc. W trakcie jest opracowanie dokumentacji projektowej).*
- A7. Montaż oświetlenia przejść dla pieszych w m. Czernina.
- A8. Żyj bezpiecznie.
- A10. Modernizacja i adaptacja do nowych funkcji przestrzeni publicznej w Czerninie.
- A12. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na ul. Wierzbowej i Dworcowej w m. Góra.
- A13. Rozwój pieszej infrastruktury drogowej w mieście Góra.
- A15. Budowa drogi w m. Jastrzębia (teren przy zespole pałacowo-parkowym).
- A17. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w m. Kłoda Górowska.
- A19. Wymiana nawierzchni dróg w m. Kłoda Górowska, odcinek drogi w kierunku Zawieścić (opracowano dokumentację techniczną, ale nie rozpoczęto realizacji robót).
- A23. Rozwój mieszkań treningowych i/lub wspomaganych w gminie Góra.

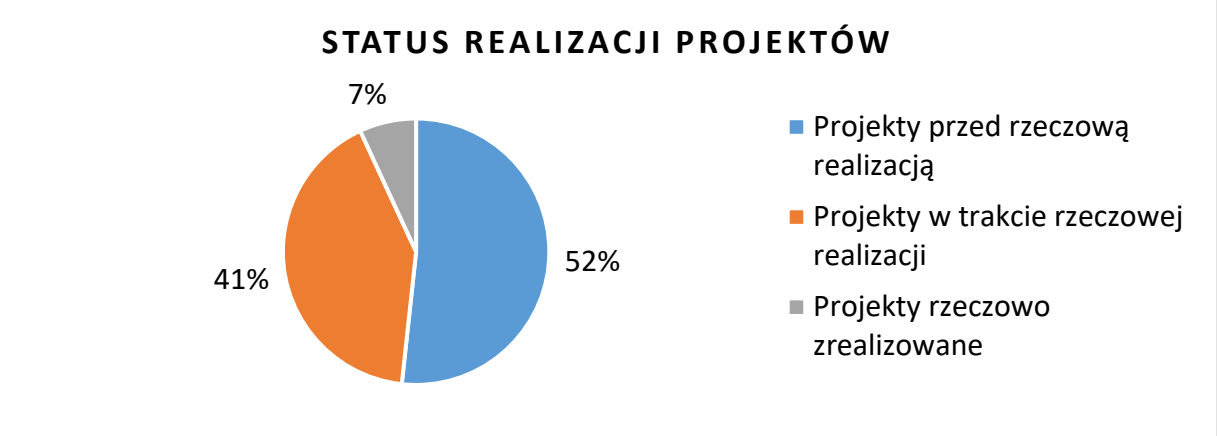
Na podstawie kart monitorowania projektów przedstawiono stopień zaawansowania realizacji przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021 – 2028. Rysunek 2 prezentuje liczbę projektów zrealizowanych, będących w trakcie realizacji oraz pozostających przed realizacją rzeczową, natomiast rysunek 3 przedstawia udział procentowy tych grup w ogólnej liczbie przedsięwzięć.

Rysunek 2. Liczbowy stan realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie kart monitorowania projektu w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021-2028

Rysunek 3. Struktura projektów GPR Gminy Góra według stanu realizacji rzeczowej (%)

3.1.1 Projekty rzeczowo zrealizowane

Zakończono realizację dwóch projektów: A14 – Przebudowa świetlicy wiejskiej w Jastrzębiej oraz A18 – Przebudowa drogi w Kłodzie Górowskiej (dojazd do osiedla i kościoła). Poniżej przedstawiono zakres wykonanych prac oraz osiągnięte wartości wskaźników produktu i rezultatu.

Zakończono realizację dwóch projektów infrastrukturalnych, spośród których jedynie przebudowana świetlica wiejska w Jastrzębiej służy bezpośrednio prowadzeniu działań społecznych.

A14	**Przebudowa świetlicy wiejskiej w m. Jastrzębia**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość planowana*	Wartość realnie osiągnięta**	Źródło
Produkt	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	Szt.	1	1	Karta monitorowania projektu
Produkt	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Szt.	1	1	Karta monitorowania projektu
Rezultat	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury	osoby	250	293	Dane UMiG (ewidencja ludności)
Zrealizowany zakres	Projekt zakończono w 2025 roku. Zadanie obejmowało odświeżenie malowania ścian oraz demontaż istniejącego pieca kaflowego w sali głównej świetlicy oraz montaż nowego ogrzewania spełniającego warunki wymaganej charakterystyki energetycznej budynku. Z pozostałych dwóch pomieszczeń wydzielono: ciąg komunikacji, WC męskie, WC damskie z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych (pochylnię zewnętrzną w konstrukcji żelbetowej i dostosowanie pomieszczeń WC dla potrzeb osób niepełnosprawnych) oraz wydzielenie pomieszczeń magazynowo - socjalnych. W ramach działań społecznych sołectwo organizuje spotkania, dające możliwości międzypokoleniowego aktywnego spędzania czas.				
Kwota wydatków	456 630,66 zł				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** po rzeczowej realizacji projektu*

A18	**Przebudowa drogi w m. Kłoda Górowska (dojazd do osiedla i kościoła)**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość planowana*	Wartość realnie osiągnięta**	Źródło
Produkt	Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg gminnych	km	0,61	0,326***	Karta monitorowania projektu
Rezultat	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury	osoby	350	82	Dane UMiG (ewidencja ludności)
Zrealizowany zakres	W ramach zadania w 2025 roku wykonano roboty budowlane polegające na przebudowie drogi w Kłodzie Górowskiej, prowadzącej do osiedla, kościoła i garaży. Przebudowa drogi polegała na wymianie nawierzchni jezdni z płyt betonowych na przepuszczalną nawierzchnię z kostki betonowej typu ekol - długość 326 m, oraz budowie chodnika z kostki betonowej – długość 281 m.				
Kwota wydatków	703 998,03 zł.				

zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** po rzeczowej realizacji projektu * Wartość osiągniętą przyjęto na podstawie opisu wykonanych robót, wskazującego przebudowę drogi na odcinku 326 m, tj. 0,326 km. Nie doliczono długości wybudowanego chodnika (281 m), ponieważ nie stanowi ona dodatkowej długości przebudowanej drogi.*

Rysunek 4. Przebudowana w ramach rewitalizacji świetlica wiejska w m. Jastrzębia

Źródło: https://gora.com.pl

3.1.2. Projekty realizowane w systemie corocznych edycji

Poniżej przedstawiono projekty, które realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze w formule corocznych edycji, zapewniających wsparcie osobom potrzebującym pomocy w codziennym funkcjonowaniu oraz ich rodzinom i opiekunom. Zakończenie danej edycji rocznej nie oznacza zakończenia całego przedsięwzięcia, dlatego projekty zakwalifikowano jako będące w trakcie realizacji.

A20	**Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielnych na obszarze rewitalizacji**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość planowana*	Wartość realnie osiągnięta**	Źródło
Produkt	Liczba opiekunów faktycznych / nieformalnych objętych wsparciem w programie	osoba	50	32	UMiG Góra
Rezultat	Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie	osoby	10	18	UMiG Góra
Zrealizowany zakres	Projekt jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze w formule corocznych edycji, obejmujących usługi opiekuńcze dla osób starszych i niesamodzielnych, m.in. w ramach programu „Opieka 75+”. Zgodnie z danymi przekazanymi przez UMiG Góra wsparciem objęto 32 opiekunów faktycznych lub nieformalnych, natomiast 18 osób świadczyło usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie. Działania służą zwiększeniu dostępności opieki oraz odciążeniu osób sprawujących codzienną opiekę nad niesamodzielnymi mieszkańcami obszaru rewitalizacji.				
Kwota wydatków	163 149,96 zł				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** uzyskane dotychczas w ramach rzeczowej realizacji projektu*

A21	**Opieka wytchnieniowa**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość planowana*	Wartość realnie osiągnięta**	Źródło
Produkt	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	osoby	40	8	UMiG Góra
Rezultat	Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej	Szt.	40	8	UMiG Góra
Rezultat	Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie	osoby	10	9	UMiG Góra
Zrealizowany zakres	Projekt jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze w formule corocznych edycji programu „Opieka wytchnieniowa”. Zgodnie z danymi przekazanymi przez UMiG Góra usługami świadczonymi w społeczności lokalnej objęto 8 osób i utworzono 8 miejsc świadczenia usług. Dzięki wsparciu w programie 9 osób świadczyło te usługi. Działania zapewniają czasowe zastępstwo w opiece nad osobami z niepełnosprawnościami, umożliwiając ich rodzinom i opiekunom odpoczynek oraz załatwienie spraw osobistych.				
Kwota wydatków	375 519,79 zł				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** uzyskane dotychczas w ramach rzeczowej realizacji projektu*

A22	**Rozwój społecznych usług asystenckich na obszarze rewitalizacji gminy Góra**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość planowana*	Wartość realnie osiągnięta**	Źródło
Produkt	Liczba opiekunów faktycznych / nieformalnych objętych wsparciem w programie	osoby	100	12	UMiG Góra
Rezultat	Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie	osoby	23	14	UMiG Góra
Zrealizowany zakres	Projekt jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze w formule corocznych edycji programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością". Zgodnie z danymi przekazanymi przez UMiG Góra wsparciem objęto 12 opiekunów faktycznych lub nieformalnych, natomiast 14 osób świadczyło usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie. Usługi asystenckie obejmują pomoc osobom z niepełnosprawnościami w codziennych czynnościach, prowadzeniu gospodarstwa domowego, przemieszczaniu się oraz podejmowaniu aktywności społecznej. Działania służą zwiększaniu ich samodzielności i odciążeniu opiekunów.				
Kwota wydatków	1 897 080,76 zł				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** uzyskane dotychczas w ramach rzeczowej realizacji projektu*

3.1.3 Pozostałe projekty rewitalizacyjne będące w trakcie realizacji

Poniżej przedstawiono dziewięć projektów rewitalizacyjnych będących w trakcie rzeczowej realizacji. Poniżej zostały zaprezentowane w kolejnych tabelach, z uwzględnieniem osiągniętych wskaźników, oraz kwot zaangażowanych już wydatków.

A9.	**Wymiana nawierzchni dróg w Czerninie**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Produkt	Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg gminnych	km	2,0	0,4	Dane UMiG
Produkt	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Szt.	1	1	Dane UMiG
Rezultat	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury	osoby	750	72	Dane UMiG (ewidencja ludności)
Zrealizowany zakres	W 2024 r. opracowano dokumentacje projektową, dla której uzyskano niezbędne uzgodnienia, opinie i decyzje. W 2025 r. wykonano roboty budowlane na ul. Lipowej. Inwestycja przy ul. Zacisze została zaplanowana i wykonana w 2026 roku.				
Kwota wydatków	617 513,21 zł brutto				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** stan na III kwartał 2026 r*

A11.	**Rekonstrukcja zabytkowych murów obronnych w mieście Góra**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Produkt	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	Szt.	1	0**	Dane UMiG
Rezultat	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury	osoby	650	530	Dane UMiG ewidencja ludności
Zrealizowany zakres	Zadanie wykonano częściowo w 2024 r. Realizację pozostałej części zadania zaplanowano na kolejne lata, biorąc pod uwagę możliwość zdobycia środków finansowych z zewnątrz.				
Kwota wydatków	1 222 655,19 zł brutto				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** stan na III kwartał 2026 r. Projekt jest w trakcie realizacji. Znaczna część odcinków muru została wykonana*

A16.	**Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w m. Jastrzębia**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Produkt	Powierzchnia wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach***	ha	0,1	0,1	Dane UMiG
Rezultat	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury	osoby	250	293	Dane UMiG (ewidencja ludności)
Zrealizowany zakres	W roku 2025 opracowano dokumentację projektową w ramach budżetu obywatelskiego oraz w ramach projektu wykonano roboty budowlane obejmujące dostawę i montaż elementów małej architektury: altana drewniana i zestaw zabawowy oraz usługę polegającą na wykonaniu nawierzchni bezpiecznej pod karuzelą „kierownicą". Realizację kolejnej części zadania zaplanowano na kolejne lata, biorąc pod uwagę możliwość zdobycia środków finansowych z zewnątrz.				
Kwota wydatków	80 899,14 zł brutto				
Uwaga	*** Zapisany wskaźnik w GPR o brzmieniu: - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach został zastąpiony - Powierzchnia wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach.				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** stan na III kwartał 2026 r.*

A24.	**Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, w tym osób młodych**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Produkt	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	70	434	PUP w Górze
Rezultat	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na	osoby	30	129	PUP w Górze

A24.	**Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, w tym osób młodych**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
	własny rachunek, po opuszczeniu programu				
Rezultat	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	20	11	PUP w Górze
Zrealizowany zakres	Podjęte już działania aktywizacyjne miały na celu nabycie przez osoby bezrobotne i poszukujące pracy kwalifikacji, umiejętności oraz doświadczenia zawodowego co zwiększa ich szanse na podjęcie zatrudnienia lub rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Działania te finansowane są ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego+.				
Kwota wydatków	582 012,28 zł				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** stan na III kwartał 2026 r.*

A25.	**Działania na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Produkt	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	20	58	PUP w Górze
Produkt	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoby	3	7	PUP w Górze
Rezultat	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	osoby	3	7	PUP w Górze
Zrealizowany zakres	Promowanie idei samozatrudnienia przy wsparciu jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz bonu na zasiedlenie. Objęcie klientów Urzędu, w tym mieszkańców Gminy Góra i podobszarów rewitalizacji, usługą poradnictwa i informacji zawodowej w formie spotkań indywidualnych. Ponadto dla osób zainteresowanych założeniem własnej firmy w 2025 roku odbyły się 2 spotkania pod hasłem „WŁASNY BIZNES. ABC PRZEDSIĘBIORCZOŚCI. Zaproszeni przedstawiciele Biura Terenowego ZUS w Górze oraz z Urzędu Skarbowego w Górze przedstawili wyczerpujące prezentacje oraz udzielili niezbędnych odpowiedzi osobom, które planują rozpoczęcie własnej działalności.				
Kwota wydatków	238 000,00 zł				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** stan na III kwartał 2026 r.*

A26.	**Nie zaśmiecaj**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Produkt	Liczba działań informacyjno - promocyjnych o szerokim zasięgu	szt.	2	5	Dane UMiG

A26.	**Nie zaśmiecaj**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Rezultat	Liczba uczestników spotkań informacyjno - edukacyjnych	osoby	1 000	120	Dane UMiG
Zrealizowany zakres	W 2024 r. w Szkole Podstawowej nr 3 im. W. Broniewskiego w Górze przeprowadzono zajęcia edukacyjne dotyczące prawidłowej segregacji odpadów. Na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Górze opublikowano materiały informacyjne na temat zapobiegania powstawaniu odpadów, zasad segregacji oraz właściwego postępowania z odpadami styropianowymi. W 2025 r. kontynuowano działania informacyjne, publikując przypomnienie zasad segregacji odpadów oraz informację o konieczności oddzielnego zbierania odpadów tekstylnych i przekazywania ich do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).				
Kwota wydatków	0,00 zł				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** stan na III kwartał 2026 r*

A27	**Kompetentny pedagog**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Produkt	Liczba przedstawicieli kadr systemu oświaty objętych wsparciem	osoby	15	57	Dane UMiG (zebrane ze szkół)
Rezultat	Liczba przedstawicieli kadr systemu oświaty, którzy podnieśli kompetencje	osoby	15	57	Dane UMiG (zebrane ze szkół)
Zrealizowany zakres	W 2025 r. w ramach projektu „Kompetentny pedagog" realizowano doskonalenie zawodowe kadry pedagogicznej placówek w Ślubowie, Czerninie i Witoszycach. Wsparciem objęto 57 osób, które zgodnie z kartą monitorowania podniosły swoje kompetencje. W Ślubowie dwoje nauczycieli ukończyło studia podyplomowe z zakresu edukacji i terapii osób ze spektrum autyzmu oraz wiedzy o społeczeństwie, a troje uczestniczyło w warsztatach bezpieczeństwa. Kadra korzystała również ze szkoleń, sieci samokształcenia oraz wymiany doświadczeń w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli. W Czerninie nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach i samodoskonaleniu dotyczącym m.in. doradztwa zawodowego, edukacji zdrowotnej i obywatelskiej, przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, cyberbezpieczeństwa, wykorzystania sztucznej inteligencji oraz wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W Witoszycach dwie nauczycielki ukończyły studia podyplomowe z fizyki oraz pedagogiki korekcyjnej, a jedna kontynuowała studia z geografii. Łącznie 19 nauczycieli uczestniczyło w różnych formach doskonalenia zawodowego, w tym kursach, seminariach, szkoleniach i webinariach.				
Kwota wydatków	25 147,00 zł				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** stan na III kwartał 2026 r*

A28	**Szlak górowskich zabytków**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Produkt	Liczba zorganizowanych zajęć edukacyjnych	osoby	12	78	Dane UMiG (zebrane ze szkół)
Rezultat	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach	osoby	300	813	Dane UMiG (zebrane ze szkół)

A28	**Szlak górowskich zabytków**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Zrealizowany zakres	W ramach projektu w czterech placówkach oświatowych realizowano zajęcia poświęcone historii, zabytkom i tradycjom lokalnym, wykorzystując wycieczki, gry terenowe, warsztaty oraz działania artystyczne. Zgodnie z kartą monitorowania łącznie przeprowadzono 78 zajęć i wykazano 813 uczestników. • W Zespole Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Ślubowie organizowano wycieczki szlakiem górowskich zabytków, spacery tematyczne oraz autorską grę terenową „Quest po ciekawych zakątkach Ślubowa". Uczniowie uczestniczyli w wydarzeniach kulturalnych, konkursach regionalnych i spotkaniach z przedstawicielami zawodów oraz odwiedzali lokalne gospodarstwa i przedsiębiorstwa. Kultywowano tradycje kolędnicze i porządkowano groby dawnych mieszkańców. W szkole utworzono również Koło Gospodyń Wiejskich, w ramach którego rozwijano umiejętności rękodzielnicze i kulinarne oraz przekazywano tradycje regionalne. • W Zespole Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Czerninie prowadzono zajęcia dotyczące historii miejscowości, połączone z oglądaniem fotografii archiwalnych i spacerami szlakiem zabytków. Uczniowie wykonywali prace plastyczne i przygotowywali prezentacje multimedialne poświęcone historii oraz zabytkom gminy. Zorganizowano także wystawę „Szkoła w 80 kadrach", przedstawiającą dzieje szkoły i zmiany zachodzące na przestrzeni dekad. • W Zespole Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Witoszycach organizowano wycieczki do zabytków i miejsc pamięci w Chróścinie, Witoszycach i Górze. Uczniowie wyszukiwali informacje o lokalnym dziedzictwie, przygotowywali prezentacje, uczestniczyli w konkursie „Zabytki Ziemi Górowskiej" oraz uroczystościach państwowych. Podejmowali również działania związane z porządkowaniem otoczenia kościoła i pielęgnowaniem cmentarza w Witoszycach. • W Szkole Podstawowej nr 3 w Górze zrealizowano kilkanaście wycieczek do Muzeum Ziemi Górowskiej, zabytkowych obiektów, instytucji publicznych i miejscowych zakładów pracy. Realizowano innowacje pedagogiczne „Moja mała ojczyzna" oraz „Moja mała Ojczyzna – Biologiczno-Literacka Podróż po Lokalnej Ziemi", obejmujące warsztaty, eksperymenty i zajęcia otwarte. Uczniowie uczestniczyli również w Górowskiej Grze Miejsko-Terenowej, zajmując III miejsce.				
Kwota wydatków	8 960,85 zł				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** stan na III kwartał 2026 r.*

A29.	**Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków**				
Typ	Nazwa wskaźnika	J.m.	Wartość docelowa*	Osiągnięta wartość**	Źródło
Produkt	Liczba nowych indywidualnych / przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	10	6	Dane UMiG
Rezultat	Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu	RLM	40	22	Dane UMiG
Zrealizowany zakres	W ramach projektu udzielane są dotacje z budżetu Gminy Góra do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych w miejscowościach nieskanalizowanych. Sfinansowano budowę 6 przydomowych oczyszczalni ścieków. Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu wyniosła 22 RLM.				
Kwota wydatków	23 900,00 zł				

**zapisana w Gminnym Programie Rewitalizacji ** stan na III kwartał 2026 r.*

4. Wyniki badania aktualności i stopnia realizacji GPR

4.1 Analiza problemowa

W latach 2021 - 2025 liczba mieszkańców gminy Góra zmniejszyła się o 719 osób, czyli o 3,8%. Jednocześnie wzrosło obciążenie demograficzne, a udział ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększył się z 23,7% do 26%, co wskazuje na rosnące potrzeby w zakresie usług społecznych i opiekuńczych. Sytuacja na rynku pracy nie poprawiła się wyraźnie. Liczba bezrobotnych spadła z 857 do 843 osób, ale ich udział w ludności w wieku produkcyjnym wzrósł z 7,8% do 8,1%. W 2025 r. ponad połowę bezrobotnych stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, a na koniec sierpnia 2026 r. liczba zarejestrowanych wzrosła do 908. Jednocześnie liczba osób prowadzących działalność gospodarczą zwiększyła się o 6,4%. Dochody i wydatki budżetu na mieszkańca wzrosły nominalnie, jednak wydatki rosły szybciej i w 2025 r. przewyższały dochody. Wydatki inwestycyjne zmniejszyły się z 12,4 do 10,4 mln zł, a ich udział w wydatkach ogółem spadł z 11,3% do 7,9%. Mimo spadku udziału korzystających ze wsparcia społecznego z 7,8% do 6,2% w 2024 r., wydatki na pomoc społeczną wzrosły z 9,8 do 14,6 mln zł w 2025 r. Wyniki egzaminów ósmoklasisty były nieznacznie wyższe niż w 2021 r., choć porównanie dotyczy różnych roczników i arkuszy. Wyraźną poprawę odnotowano w selektywnej zbiórce odpadów — jej udział wzrósł z 17,8% do 29,7%, a masa zebranych selektywnie odpadów zwiększyła się z 1 090 do 1 904 ton.

Tabela 4. Podstawowe dane w zakresie sytuacji społecznej i gospodarczej w Gminie Góra (por. 2021 i 2025)

Analizowany zakres	2021 r.	2025 r.	Tendencja
Demografia			
Liczba mieszkańców Gminy [osoba]	18 797	18 078	↓
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym [osoba]	70,6	73,1	↑
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem [%]	23,7	26,0	↑
Finanse samorządu			
Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca [zł]	5 911,03	7 068,80	↑
Wydatki majątkowe inwestycyjne Gminy [tys. zł]	12 375,8	10 366,7	↓
Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem [%]	11,3	7,9	↓
Wydatki ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca [zł]	5 771,76	7 261,13	↑
Rynek pracy			
Liczba bezrobotnych [osoba]	857	843*	↓
Liczba długotrwale bezrobotnych [osoba]	528	476	↓
Liczba bezrobotnych osób z niepełnosprawnością [osoba]	73	54	↓
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	7,8	8,1	↑
Przedsiębiorczość			
Osoby prowadzące działalność gospodarczą [osoba]	1 505	1 601	↑
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 000 ludności	80	89	↑
Liczba nowo zarejestrowanych jednoosobowych działalności gospodarczych	166	106	↓
Liczba wyrejestrowanych jednoosobowych działalności gospodarczych	75	88	↑

Pomoc społeczna			
Udział osób korzystających ze świadczeń społecznych w ludności ogółem [%]	7,8	6,2**	↓
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	775	625**	↓
Wydatki na pomoc społeczną [tys. zł]	9 819,0	14 603,1	↑
Edukacja			
Wyniki egzaminów ósmoklasisty język polski Gmina [%]	56,0	56,6	↑
Wyniki egzaminów ósmoklasisty język polski Powiat [%]	55,0	56,3	↑
Wyniki egzaminów ósmoklasisty matematyka Gmina [%]	38,2	39,6	↑
Wyniki egzaminów ósmoklasisty matematyka Powiat [%]	38,5	37,4	↓
Wyniki egzaminów ósmoklasisty język angielski Gmina [%]	59,3	59,8	↑
Wyniki egzaminów ósmoklasisty język angielski Powiat [%]	57,7	58,9	↑
Odpady komunalne			
Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]	17,8	29,7	↑
Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku [t]	1 090,33	1 904,08	↑

*Źródło: GUS BDL, * na koniec sierpnia 2026 r. — 908 osób, ** dane za 2024 r.*

Przedstawione dane wskazują, że wzrostowi liczby osób prowadzących działalność gospodarczą towarzyszą utrzymujące się problemy demograficzne i trudności na rynku pracy. Uzasadnia to kontynuację działań wspierających aktywizację zawodową, rozwój przedsiębiorczości oraz dostosowanie usług społecznych do potrzeb starzejącej się ludności.

Osoby z niepełnosprawnością

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. na terenie Miasta i Gminy Góra mieszkało 3 987 osób z niepełnosprawnością, w tym 2 142 kobiety i 1 845 mężczyzn. Osoby z niepełnosprawnością prawną stanowiły 78,0% tej grupy (3 111 osób), natomiast osoby z niepełnosprawnością wyłącznie biologiczną – 22,0% (876 osób). Kobiety przeważały w obu kategoriach i stanowiły 53,7% ogółu osób z niepełnosprawnością.

Tabela 5. Liczba osób z niepełnosprawnością na terenie Miasta i Gminy Góra

	Osoby niepełnosprawne razem	Osoby niepełnosprawne prawnie	Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie
Mężczyźni	1 845	1 448	397
Kobiety	2 142	1 663	479
Razem	**3 987**	**3 111**	**876**

Źródło: GUS BDL (NSP 2021 Ludność)

Problemy rynku pracy

Bezrobocie pozostaje istotnym problemem społecznym w gminie Góra. W latach 2021–2025 liczba bezrobotnych spadła nieznacznie — z 857 do 843 osób, natomiast ich udział w ludności w wieku produkcyjnym wzrósł z 7,8% do 8,1%. Na koniec sierpnia 2026 r. liczba bezrobotnych wynosiła już 908 osób. Szczególnym wyzwaniem jest bezrobocie długotrwałe, które w 2025 r. dotyczyło 476 osób, czyli

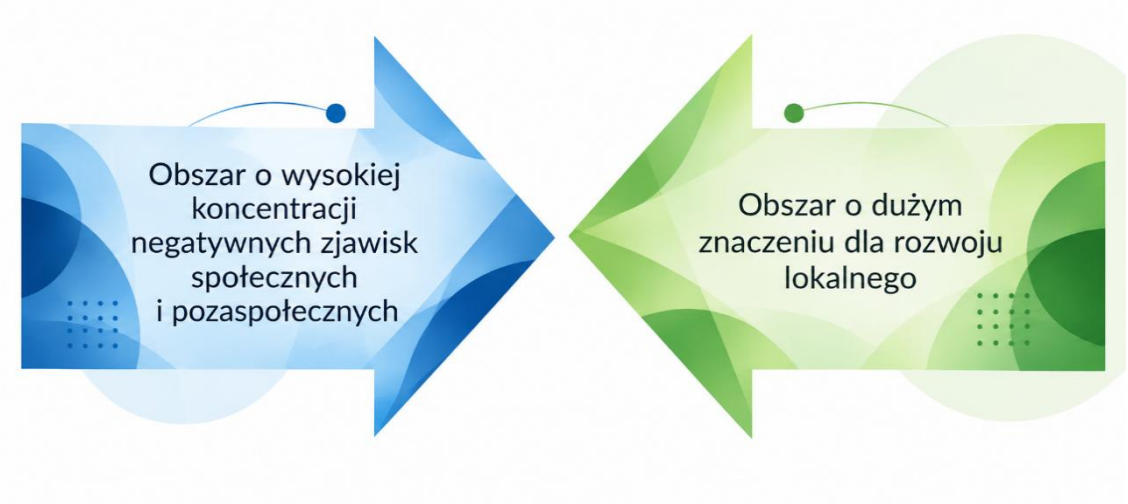
56,5% zarejestrowanych bezrobotnych. W rejestrach pozostawały również 54 osoby z niepełnosprawnością.

Możliwości podjęcia pracy ogranicza niewielka obecność większych pracodawców. W gminie nie ma podmiotów zatrudniających co najmniej 250 pracowników, a liczba podmiotów zatrudniających od 50 do 249 osób zmniejszyła się z 15 do 12. Dodatkowymi barierami mogą być koszty dojazdu, obowiązki opiekuńcze oraz niewielka poprawa sytuacji finansowej po podjęciu pracy za płacę minimalną, zwłaszcza przy jednoczesnym zmniejszeniu części świadczeń.

W tym kontekście potrzebne jest zapewnienie dostępu do reintegracji społecznej i zawodowej poprzez CIS, KIS lub przedsiębiorstwa społeczne, których brakuje w gminie. Działania gminy, OPS, PUP i pracodawców powinny łączyć indywidualne wsparcie ze szkoleniami i praktycznym przygotowaniem do pracy. Należy również ograniczać bariery transportowe i opiekuńcze oraz wspierać tworzenie lokalnych miejsc pracy. Miarą skuteczności powinno być trwałe zatrudnienie uczestników i zmniejszenie bezrobocia długotrwałego.

Na potrzeby oceny aktualności GPR Gminy Góra analizę sytuacji społeczno-gospodarczej przeprowadzono z wykorzystaniem danych dla całej gminy, odnosząc je do problemów zdiagnozowanych w programie. Takie ujęcie pozwala przedstawić szerszy kontekst zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji oraz ich znaczenie dla rozwoju lokalnego, do którego odwołuje się art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Należy jednak zaznaczyć, że tendencje obserwowane w skali gminy nie muszą w pełni odzwierciedlać sytuacji na obszarze rewitalizacji, a same dane ogólnogminne nie pozwalają bezpośrednio ocenić wpływu projektów GPR na zmianę zdiagnozowanych problemów. W tym zakresie analizę uzupełniono informacjami o postępach realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rysunek 5. Warunki konieczne do wyznaczenia obszaru do rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

W ramach przedmiotowej ewaluacji oceniono aktualność problemów obszaru rewitalizacji zdiagnozowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028. Analiza służy określeniu, które problemy nadal wymagają interwencji, a w jakich obszarach nastąpiła poprawa. Poniższa tabela przedstawia wyniki oceny w podziale na sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną.

Tabela 6 Zdiagnozowane problemy społeczne i pozaspołeczna dla podobszarów rewitalizacji w Gminie Góra

Sfera	Zdiagnozowany w GPR problem obszaru rewitalizacji	Ocena aktualności problemu	Ocena aktualności problemu zdiagnozowanego w GPR
Społeczne	Starzenie społeczeństwa	Problem jest nadal aktualny.	Wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym wskazuje na nasilanie się problemu. Realizowane w corocznych edycjach projekty A20, A21 i A22 mogą łagodzić jego następstwa poprzez zwiększanie dostępności usług opiekuńczych, wytchnieniowych i asystenckich. Nie zmieniają jednak samej tendencji demograficznej.
	Wysokie bezrobocie	Problem jest nadal aktualny.	Utrzymuje się wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych, a w sierpniu 2026 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła. Projekty A24 i A25 są w trakcie realizacji i mogą poprawiać sytuację ich uczestników, jednak dane dla gminy nie wskazują na wyraźne ograniczenie problemu.
	Niski poziom samowystarczalności ekonomicznej mieszkańców, zagrożenia wykluczenia społecznego	Problem jest nadal aktualny, przy oznakach częściowej poprawy	Zmniejszył się udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, ale nadal występują trudności na rynku pracy i bariery w podejmowaniu zatrudnienia. Projekty A24 i A25 mogą zwiększać samodzielność ekonomiczną uczestników, a A20–A22 ograniczać zagrożenie wykluczeniem osób wymagających wsparcia i ich rodzin. Nie rozpoczęto jeszcze projektu A23 dotyczącego mieszkań treningowych lub wspomaganych.
	Niski poziom bezpieczeństwa publicznego, w tym drogowego	Problem może pozostawać aktualny; możliwa punktowa poprawa	Zakończenie przebudowy drogi w Kłodzie Górowskiej (A18) oraz wykonanie części prac w Czerninie (A9) powinny sprzyjać poprawie bezpieczeństwa na objętych robotami odcinkach. Nie rozpoczęto jednak projektów A7 i A8 dotyczących oświetlenia przejść dla pieszych oraz działań edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa.
	Niski poziom edukacji	Odnotowano poprawę.	Wyniki egzaminów ósmoklasisty nieznacznie się poprawiły. Realizowany projekt A27 „Kompetentny pedagog” może wspierać jakość nauczania poprzez podnoszenie kwalifikacji kadry. Działania edukacyjne w ramach A28 mogą uzupełniać ofertę dla mieszkańców.

Sfera	Zdiagnozowany w GPR problem obszaru rewitalizacji	Ocena aktualności problemu	Ocena aktualności problemu zdiagnozowanego w GPR
Gospodarcza	Niska aktywność gospodarcza	Problem jest nadal aktualny.	Na obszarze rewitalizacji zmniejszył się odsetek osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą w ludności w wieku produkcyjnym Wzrosła liczba osób prowadzących działalność gospodarczą, ale jednocześnie spadła liczba nowych rejestracji i wzrosła liczba wyrejestrowań. Projekt A25, będący w trakcie realizacji, może wspierać powstawanie nowych działalności i poprawę sytuacji uczestników.
Środowiskowa	Brak / niedobór infrastruktury sanitarnej	Problem może pozostawać aktualny; możliwa punktowa poprawa	Realizowany projekt A29 dotyczący przydomowych oczyszczalni ścieków może ograniczać niedobory w nieruchomościach objętych wsparciem. Projekt nie został zakończony, a dostępne dane nie określają skali pozostałych potrzeb. Można zatem oczekiwać lokalnej poprawy, bez przesądzania o rozwiązaniu problemu na całym obszarze rewitalizacji.
	Niski poziom odzysku i recyklingu odpadów oraz utylizacji odpadów niebezpiecznych	Odnotowano poprawę w tym zakresie	Udział odpadów zbieranych selektywnie wzrósł z 17,8% w 2021 r. do 29,7% w 2025 r., a ich masa zwiększyła się z 1 090,33 do 1 904,08 ton. Wskazuje to na poprawę w zakresie segregacji odpadów w gminie. Realizowany projekt A26 „Nie zaśmiecaj” może wspierać utrwalanie tej korzystnej tendencji poprzez edukację mieszkańców i rozwój zbiórki elektroodpadów. Zasadna pozostaje kontynuacja działań służących dalszemu ograniczaniu problemu.
Przestrzenno – funkcjonalna	Niedobór bezpiecznej infrastruktury drogowej, w tym rowerowej	Problem nadal wymaga działań, mimo punktowej poprawy	Zrealizowano A18 i część zakresu A9, co powinno poprawiać warunki korzystania z przebudowanych dróg. Nie rozpoczęto rzeczowej realizacji A5, A7, A13, A15 (dla tego projektu opracowano już dokumentację techniczną) i A19, obejmujących kolejne inwestycje drogowe, chodniki i oświetlenie przejść. Wykonane prace nie oznaczają zaspokojenia wszystkich potrzeb, w szczególności dotyczących infrastruktury rowerowej.
	Niedobór/zły stan gminnych zasobów mieszkaniowych	Brak podstaw do stwierdzenia ograniczenia problemu	Nie rozpoczęto jeszcze realizacji projektu A23 dotyczącego utworzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych, który może częściowo odpowiadać na potrzeby mieszkaniowe osób wymagających wsparcia. Jego zakres nie obejmuje jednak poprawy stanu pozostałych mieszkań gminnych ani zwiększenia ich dostępności. Na obecnym etapie brak zatem podstaw do stwierdzenia, że problem został ograniczony dzięki realizacji GPR.

Sfera	Zdiagnozowany w GPR problem obszaru rewitalizacji	Ocena aktualności problemu	Ocena aktualności problemu zdiagnozowanego w GPR
	Niedobór/niski poziom/niedostateczna dostępność infrastruktury społecznej, w tym rekreacyjno sportowej	Problem nadal wymaga działań, mimo punktowej poprawy	Zakończona przebudowa świetlicy w Jastrzębi (A14) powinna sprzyjać poprawie warunków prowadzenia działań społecznych, a zagospodarowanie jej otoczenia (A16) może dodatkowo zwiększać ofertę rekreacyjną. W przypadku budowy świetlicy w Chróścinie (A6), która ma służyć mieszkańcom Chróściny i Witoszyc, trwa opracowywanie dokumentacji projektowej. Nie rozpoczęto natomiast rzeczowej realizacji projektów A1–A3 i A17, odpowiadających na potrzeby mieszkańców innych lokalizacji.
	Niedostateczna dostępność do infrastruktury publicznej dla osób ze specjalnymi potrzebami	Problem może pozostawać aktualny; możliwa punktowa poprawa	Prace drogowe w ramach A9 mogą poprawiać dostępność w miejscach, w których wykonano przewidziane udogodnienia. Nie rozpoczęto jeszcze m.in. A13, dotyczącego infrastruktury pieszej, ani części projektów zagospodarowania przestrzeni publicznych. Realizacja A20–A22 wspiera osoby ze specjalnymi potrzebami, ale sama nie potwierdza usunięcia barier w obiektach i przestrzeni publicznej.
Techniczna	Zły stan zabytków i infrastruktury dziedzictwa kulturowego	Problem częściowo ograniczany; nadal wymaga działań	Rekonstrukcja murów obronnych w Górze (A11) jest w znacznym stopniu zaawansowana, a wykonane prace powinny przyczyniać się do poprawy stanu technicznego zabytku. Do zakończenia przedsięwzięcia pozostaje realizacja części odcinków murów. Uzupełnieniem tych działań jest projekt „Szlak górowskich zabytków” (A28), który wspiera poznawanie i popularyzację lokalnego dziedzictwa, nie zastępuje jednak prac konserwatorskich ani remontowych.
	Występują obiekty / przestrzenie nieużytkowane	Problem nadal wymaga działań, mimo punktowej poprawy	Nie rozpoczęto projektów A4, A10 i A12, które mogą sprzyjać zagospodarowaniu przestrzeni i nadaniu im nowych funkcji. Działania przy świetlicy w Jastrzębiej (A14 i A16) mogą zwiększać wykorzystanie tego miejsca, ale nie potwierdzają ograniczenia liczby nieużytkowanych obiektów i przestrzeni na całym obszarze rewitalizacji.

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021 – 2028

4.2 Analiza wskaźnikowa

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028 przyjęto system monitoringu oparty na wskaźnikach odnoszących się do stopnia osiągania celów GPR. Podejście to ma charakter przekrojowy – monitoring nie koncentruje się na analizie produktów i rezultatów poszczególnych przedsięwzięć, lecz na ocenie zmian zachodzących w obszarze rewitalizacji w odniesieniu do wyznaczonych celów strategicznych.

Takie podejście wynika z założenia, że rewitalizacja jest procesem całościowym, a nie prostą sumą realizowanych projektów. Tym samym o skuteczności realizacji GPR świadczyć ma przede wszystkim zmiana sytuacji na obszarze rewitalizacji, mierzona za pomocą przypisanych do poszczególnych celów wskaźników. Dobór wskaźników został ukierunkowany na zapewnienie adekwatnych mierników pozwalających ocenić stopień osiągnięcia celów strategicznych programu.

Do oceny postępów realizacji GPR Gminy Góra przyjęto cztery wskaźniki:

- Udział osób korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej – założono jego zmniejszenie z 366 osób, czyli 10,3%, do 284 osób, czyli 8,0%.
- Udział osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym – założono jego zmniejszenie ze 183 osób, czyli 8,8%, do 150 osób, czyli 7,2%.
- Wskaźnik aktywności gospodarczej mieszkańców – mierzony udziałem osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym. Założono jego wzrost ze 150 osób, czyli 7,2%, do 168 osób, czyli 8,1%.
- Wskaźnik dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami – założono zwiększenie liczby dostępnych obiektów infrastruktury publicznej z 0 do 11.

Wartości bazowe wskaźników określono w 2021 r., w związku z opracowaniem i przyjęciem GPR, natomiast osiągnięcie wartości docelowych zaplanowano na zakończenie okresu realizacji programu, tj. w 2028 r., przy czym pełna ocena uzyskanych efektów może zostać przeprowadzona również w 2029 r., po zakończeniu wdrażania GPR i zgromadzeniu kompletnych danych.

Tabela 7. Wskaźniki monitorowania celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra wraz z wartościami bazowymi i docelowymi

Wskaźnik	Wartość bazowa (2021 r.)	Wartość docelowa (2028 r.)
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	366 osób (10,3%)	284 osoby (8%)
Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	183 osoby (8,8%)	150 osób (7,2%)

Wskaźnik	Wartość bazowa (2021 r.)	Wartość docelowa (2028 r.)
Udział osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą w ludności w wieku produkcyjnym	150 osób (7,2%)	168 osób (8,1%)
Liczba obiektów infrastruktury publicznej dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami	0 obiektów	11 obiektów

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021 – 2028

Na potrzeby monitorowania stopnia osiągania celów GPR pozyskano aktualne dane dotyczące sytuacji społecznej, demograficznej i gospodarczej na obszarze rewitalizacji. Obejmowały one liczbę mieszkańców, liczbę osób w wieku produkcyjnym, liczbę osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, liczbę osób korzystających ze świadczeń oraz liczbę osób bezrobotnych. Dane pozyskano z Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze, Urzędu Miasta i Gminy w Górze oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Górze. Poniżej przedstawiono ich zestawienie dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji, całego obszaru rewitalizacji oraz Gminy Góra.

Tabela 8. Dane wymagane do pomiaru wskaźników monitoringu poszczególnych celów GPR

Jednostka	Liczba mieszkańców	Liczba osób w wieku produkcyjnym*	Liczba osób prowadzących JDG**	Liczba osób korzystających ze świadczeń ***	Liczba osób bezrobotnych
Wieś / sołectwo Czernina	770	440	20	70	37
Wieś / sołectwo Kłoda Górowska	352	211	8	21	23
Wieś / sołectwo Witoszyce wraz z przysiółkiem Laskowa	433	253	14	13	30
Miasto Góra (centrum płn.)	1216	588	59	68	69
Wieś/sołectwo Chróścina	528	331	16	48	26
Wieś/sołectwo Jastrzębia	284	159	5	6	12
Razem obszar rewitalizacji	3 583	1 982	122	226	197
Gmina Góra (całość)	**17 727**	**10 264**	**801**	**973**	**982**

** kobiety w wieku 18–59 lat, mężczyźni w wieku 18–64 lata ** jednoosobowa działalność gospodarcza *** środowiskowa pomoc społeczna*

Źródło: OPS w Górze, Urząd Miasta i Gminy w Górze, PUP w Górze

Dane wskazują na wyraźne zróżnicowanie poszczególnych podobszarów rewitalizacji pod względem sytuacji demograficznej, społecznej i gospodarczej. Łącznie obszar rewitalizacji zamieszkuje 3 583 mieszkańców, w tym 1 982 osoby w wieku produkcyjnym. Na obszarze tym działalność gospodarczą prowadzą 122 osoby, ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej korzysta 226 osób, natomiast liczba osób bezrobotnych wynosi 197. Przedstawione dane stanowią podstawę do wyliczenia wskaźników monitoringu i oceny stopnia osiągania celów GPR.

Tabela 9. Zestawienie danych wykorzystanych do monitorowania stopnia osiągania celów GPR dla obszaru rewitalizacji i całej Gminy Góra

Jednostka	Liczba mieszkańców	Liczba osób w wieku produkcyjnym*	Liczba osób prowadzących JDG**	Liczba osób korzystających ze świadczeń ***	Liczba osób bezrobotnych
Obszar rewitalizacji	3 583	1 982	122	226	197
Gmina Góra (całość)	17 727	10 264	801	973	982
Udział obszaru rewitalizacji w wartości dla całej gminy	**20,2%**	**19,3%**	**15,2%**	**23,2%**	**20,1%**

** kobiety w wieku 18–59 lat, mężczyźni w wieku 18–64 lata ** jednoosobowa działalność gospodarcza *** środowiskowa pomoc społeczna*
Źródło: OPS w Górze, Urząd Miasta i Gminy w Górze, PUP w Górze

Dane przedstawione w tabeli wskazują, że obszar rewitalizacji aktualnie zamieszkuje 3 583 mieszkańców, co stanowi 20,2% ludności Gminy Góra. Zbliżony udział odnotowano w przypadku osób w wieku produkcyjnym – na obszarze rewitalizacji mieszka 1 982 takich osób, tj. 19,3% ogółu osób w wieku produkcyjnym w gminie.

Widoczne są natomiast różnice w zakresie pozostałych danych. Osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji stanowią 15,2% wszystkich osób prowadzących JDG w gminie, a więc udział niższy niż udział mieszkańców obszaru rewitalizacji w ludności gminy. Z kolei na obszar rewitalizacji przypada 23,2% osób korzystających ze świadczeń oraz 20,1% osób bezrobotnych w całej gminie. Szczególnie udział osób korzystających ze świadczeń jest zatem wyższy niż udział obszaru rewitalizacji w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Góra.

Zestawienie wskazuje tym samym na relatywnie większą koncentrację osób korzystających ze świadczeń oraz mniejszy udział osób prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji. Dane te stanowią punkt wyjścia do dalszej analizy wartości wskaźników przyjętych w GPR i oceny zmian zachodzących w zakresie realizacji jego celów.

Tabela 10. Wskaźniki monitorowania celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra wraz z wartościami bazowymi i docelowymi

Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość na 2026 r. (ewaluacja on-going)	Wartość docelowa (2028 r.)	Rodzaj zmiany
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	10,3%	6,3%	8,0%	Pozytywna
Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	8,8%	9,9%	7,2%	Negatywna

Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość na 2026 r. (ewaluacja on-going)	Wartość docelowa (2028 r.)	Rodzaj zmiany
Udział osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą w ludności w wieku produkcyjnym	7,2%	6,2%	8,1%	Negatywna
Liczba obiektów infrastruktury publicznej dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami	0 obiektów	2 obiekty	11 obiektów	Częściowo osiągnięto — 2 z 11 obiektów, tj. 18,2%

Źródło: Opracowanie własne

Dane dotyczące liczby osób korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej, liczby osób bezrobotnych oraz liczby osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji wskazują na zróżnicowany kierunek zmian w stosunku do wartości bazowych z 2023 r. i wartości docelowych określonych na 2028 r.

Pozytywną zmianę odnotowano w zakresie korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej. Liczba osób korzystających ze świadczeń zmniejszyła się z 366 osób w 2023 r. do 226 osób w 2026 r., a więc o 140 osób. Osiągnięta wartość jest już niższa od wartości docelowej określonej na 2028 r., wynoszącej 284 osoby.

Niekorzystny kierunek zmian występuje natomiast w zakresie bezrobocia. Liczba osób bezrobotnych wzrosła ze 183 osób w 2023 r. do 197 osób w 2026 r., podczas gdy zakładana wartość docelowa wynosi 150 osób. Również w przypadku przedsiębiorczości odnotowano zmianę przeciwną do zakładanej – liczba osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą zmniejszyła się ze 150 do 122 osób, przy wartości docelowej wynoszącej 168 osób.

Na obecnym etapie realizacji GPR korzystne zmiany widoczne są zatem w obszarze pomocy społecznej, natomiast wartości dotyczące bezrobocia i prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej wskazują na potrzebę dalszej realizacji działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i gospodarczą mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Tabela 11. Porównanie wartości bazowych, aktualnych i docelowych wskaźników monitoringu GPR

Wskaźnik	Wartość bazowa (2023 r.)	Wartość na 2026 r. (ewaluacja on-going)	Wartość docelowa (2028 r.)
Liczba osób korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej OR	366	226	284
Liczba osób bezrobotnych OR	183	197	150
Liczba osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą OR	150	122	168

Źródło: Opracowanie własne

4.3 Analiza realizacji projektów rewitalizacyjnych z punktu widzenia założonych celów strategicznych i kierunków działań

Głównym celem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021 - 2028 jest zminimalizowanie skali występowania negatywnych zjawisk i obszarów problemowych, a także zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy, oparty na zaangażowaniu mieszkańców i innych grup interesariuszy Gminnego Programu Rewitalizacji.

Dla uszczegółowienia celu głównego wyznaczono wynikające z niego cele strategiczne i kierunki działań. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Góra koncentruje się na poprawie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez działania społeczne, gospodarcze i infrastrukturalne. Obejmuje wsparcie seniorów i osób z niepełnosprawnością, aktywizację bezrobotnych, integrację mieszkańców, rozwój edukacji oraz poprawę bezpieczeństwa. Zakłada również wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru. Uzupełnieniem tych działań są modernizacja przestrzeni publicznych, budynków i zabytków, rozwój infrastruktury społecznej, sportowej i drogowej oraz poprawa stanu środowiska i gospodarki odpadami.

Tabela 12. Cele strategiczne GPR i odpowiadające im kierunki działań

Cel strategiczny 1. Podniesienie jakości życia i aktywności społecznej mieszkańców
• Kierunek działania 1.1. Wspieranie i inicjowanie działań zmierzających do utrzymania i zwiększania aktywności oraz zwiększenie dostępności do usług społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych. • Kierunek działania 1.2. Rozwój lokalnego rynku pracy i aktywizacja osób bezrobotnych, wsparcie w aktywnym poszukiwaniu pracy dla osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. • Kierunek działania 1.3. Wspieranie działań na rzecz integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, rozwój wysokiej jakości usług społecznych w istniejącej lub nowej infrastrukturze sprzyjającej włączeniu społecznemu i przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom społecznym. • Kierunek działania 1.4. Podniesienie jakości usług dla dzieci i młodzieży, w tym: edukacyjnych, pozaszkolnych form integracji i edukacji w ramach istniejącej lub nowej infrastruktury. • Kierunek działania 1.5. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.
Cel strategiczny 2 Ożywienie gospodarcze i poprawa atrakcyjności inwestycyjnej obszaru rewitalizacji dla prowadzenia działalności gospodarczej.
• Kierunek działania 2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości poprzez zapewnienie odpowiedniej infrastruktury technicznej i wsparcie nowo powstających i rozwijających się firm. • Kierunek działania 2.2. Zahamowanie marginalizacji inwestycyjnej oraz wzrost konkurencyjności obszaru.
Cel strategiczny 3 Dostosowanie infrastruktury społecznej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej do potrzeb mieszkańców, w tym wykluczonych i ze szczególnymi potrzebami oraz poprawa środowiska naturalnego i ładu przestrzennego obszaru rewitalizacji.
• Kierunek działania 3.1. Tworzenie i modernizacja funkcjonalna przestrzeni publicznych wraz z działaniami na rzecz polepszenia środowiska, dostępności do mediów i ładu przestrzennego. • Kierunek działania 3.2. Modernizacja/termomodernizacja obiektów publicznych i mieszkalnych, w tym zabytkowych. • Kierunek działania 3.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej, sportowo- rekreacyjnej. • Kierunek działania 3.4. Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej, w tym pieszej i rowerowej. • Kierunek działania 3.5. Kompleksowa gospodarka odpadami, w tym w zakresie recyklingu jak również utylizacji odpadów niebezpiecznych.

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021-2028

Analizę realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przeprowadzono w odniesieniu do celów strategicznych GPR oraz przypisanych im kierunków działań. Określono liczbę i udział projektów zakończonych, będących w trakcie realizacji oraz pozostających przed rozpoczęciem realizacji rzeczowej. Zestawienie pozwoliło ocenić postęp wdrażania programu i wskazać cele oraz kierunki działań wymagające intensyfikacji realizacji przedsięwzięć.

W ramach celu strategicznego 1 przewidziano **17 projektów**, z których **7 jest w trakcie realizacji (41,2%)**, a **10 pozostaje przed rzeczową realizacją (58,8%)**. Żaden projekt nie został formalnie zakończony. Prowadzone działania obejmują przede wszystkim usługi opiekuńcze, wytchnieniowej i asystenckie, aktywizację zawodową, podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej oraz edukację dotyczącą dziedzictwa lokalnego. Rozpoczęto również zagospodarowanie terenu przy świetlicy w Jastrzębiej. Znaczna część przedsięwzięć dotyczących integracji mieszkańców, przestrzeni publicznych i infrastruktury społecznej oczekuje na rozpoczęcie realizacji.

Do celu strategicznego 2 przypisano **1 projekt, który jest w trakcie realizacji**. Jest to projekt pt. *Działania na rzecz na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej* realizowany przez PUP w Górze. Działania koncentrują się na wspieraniu bezrobotnych mieszkańców w podejmowaniu działalności gospodarczej.

W ramach celu strategicznego 3 przewidziano **11 projektów. Zakończono 2 przedsięwzięcia (18,2%), 4 są w trakcie realizacji (36,4%), a 5 pozostaje przed rzeczową realizacją (45,5%).** Zakończone projekty dotyczą przebudowy świetlicy w Jastrzębi oraz drogi w Kłodzie Górowskiej. Kontynuowane są działania związane z drogami w Czerninie, rekonstrukcją murów obronnych w Górze, gospodarką odpadami i przydomowymi oczyszczalniami ścieków. Pozostałe inwestycje wymagają rozpoczęcia robót budowlanych, przy czym dla projektów A15 i A19 opracowano już w 2023 r. dokumentację projektową lub techniczną.

Tabela 13. Stan realizacji projektów rewitalizacyjnych w odniesieniu do ceków strategicznych GPR

Cel strategiczny GPR	Stan realizacji podstawowych projektów rewitalizacyjnych				Udział projektów rozpoczętych lub zakończonych
	Zrealizowane	W trakcie realizacji*	Przed rzeczową realizacją**	Łącznie	
Cel 1. Sfera społeczna.	0	7	10	17	41,2%
Cel 2. Sfera gospodarcza.	0	1	0	1	100%
Cel 3. Sfera infrastrukturalna i przestrzenna.	2	4	5	11	54,5%
Łącznie	2	12	15	29	48,3%

*Źródło: opracowanie własne * W tym trzy projekty realizowane w formule corocznych edycji: A20, A21 i A22, ** Do projektów pozostających przed rzeczową realizacją zaliczono również przedsięwzięcia, dla których podjęto działania przygotowawcze, w tym opracowano dokumentację projektową lub techniczną, lecz nie rozpoczęto robót budowlanych.*

Spośród 29 podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 2 zakończono (6,9%), 12 pozostaje w trakcie realizacji (41,4%), a 15 nie rozpoczęło rzeczowej realizacji (51,7%). Postęp jest zróżnicowany pomiędzy celami. Cel 3 obejmuje wszystkie zakończone przedsięwzięcia, natomiast w celu 1 przeważają projekty oczekujące na rozpoczęcie. W celu 2 uruchomiono jedyny przypisany projekt. Przedstawione udziały określają stan zaawansowania projektów według ich liczby, a nie procent osiągnięcia celów strategicznych.

Tabela 14. Relacja projektów rewitalizacyjnych do kierunków działań zgodnie z zapisami GPR

Cel strategiczny / kierunek działań GPR	Numer projektu w GPR	Liczba projektów podstawowych			
		Zrealizowane	W trakcie realizacji	Przed realizacją	Łącznie
Cel strategiczny 1. Podniesienie jakości życia i aktywności społecznej mieszkańców					
Kierunek działania 1.1 Aktywizacja i dostęp do usług społecznych dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami	A20,A21,A22,	0	3	0	3
Kierunek działania 1.2 Rozwój rynku pracy i aktywizacja osób bezrobotnych	A24	0	1	0	1
Kierunek działania 1.3 Integracja społeczna, przeciwdziałanie wykluczeniu i rozwój usług społecznych	A1,A3,A4,A6,A10,A12, A16,A17,A20,A23	0	2	8	10
Kierunek działania 1.4 Poprawa jakości usług edukacyjnych i integracyjnych dla dzieci i młodzieży	A27,A28	0	2	0	2
Kierunek działania 1.5 Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji	A7,A8	0	0	2	2
Łącznie (liczba projektów bez powtórzeń)*		0	7	10	17
Cel strategiczny 2: Ożywienie gospodarcze i poprawa atrakcyjności inwestycyjnej obszaru rewitalizacji dla prowadzenia działalności gospodarczej					
Kierunek działania 2.1. Rozwój przedsiębiorczości, infrastruktury technicznej i wsparcie firm	A25	0	1	0	1
Kierunek działania 2.2. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i konkurencyjności obszaru	Brak przypisanych projektów	-	-	-	-
Łącznie		0	1	0	1
Cel strategiczny 3: Dostosowanie infrastruktury społecznej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej do potrzeb mieszkańców, w tym wykluczonych i ze szczególnymi potrzebami oraz poprawa środowiska naturalnego i ładu przestrzennego obszaru rewitalizacji					
Kierunek działania 3.1. Przestrzenie publiczne, środowisko, media i ład przestrzenny	A11,A29	0	2	0	2
Kierunek działania 3.2. Modernizacja i termomodernizacja budynków, w tym zabytków	A11	0	1	0	1
Kierunek działania 3.3. Infrastruktura społeczna i sportowo-rekreacyjna	A2,A14,	1	0	1	2
Kierunek działania 3.4. Infrastruktura drogowa, piesza i rowerowa	A5,A9,A13,A15,A18,A19	1	1	4	6
Kierunek działania 3.5. Gospodarka odpadami, recykling i utylizacja odpadów niebezpiecznych	A26	0	1	0	1
Łącznie (liczba projektów bez powtórzeń)**		2	4	5	11

*Źródło: Opracowanie własne *projekt A20 realizuje dwa kierunki działań ** projekt A11 realizuje dwa kierunki działań*

4.4 Wyniki badań jakościowych i ilościowych

W ramach ewaluacji GPR Gminy Góra przeprowadzono badania jakościowe i ilościowe, umożliwiające uzupełnienie danych monitoringowych o wyjaśnienia realizatorów projektów oraz opinie mieszkańców i pozostałych interesariuszy rewitalizacji. Uzyskane informacje posłużyły do weryfikacji postępów realizacji przedsięwzięć oraz oceny ich dotychczasowych efektów w opinii respondentów.

4.4.1 Wyniki badań jakościowych

Badanie jakościowe zostało przeprowadzone metodą bezpośredniego kontaktu z podmiotami realizującymi projekty rewitalizacyjne zapisane w Gminnym Programie Rewitalizacji, za pośrednictwem Urzędu Miasta w Górze.

Do podmiotów, z którymi prowadzono konsultacje dotyczące realizacji projektów, należały:

- Powiatowy Urząd Pracy w Górze,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze.
- Wydziały Urzędu Miasta i Gminy w Górze odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów rewitalizacyjnych).

Kontakt (głównie e-mailowy oraz telefoniczny) był poprzedzony szczegółową analizą udostępnionych Kart Monitorowania Projektów Rewitalizacyjnych za rok 2024 oraz 2025. Pytanie uszczegóławiające dotyczyły głównie wskaźników osiągniętych w poszczególnych zrealizowanych bądź zrealizowanego zakresu rzeczowego projektów rewitalizacyjnych.

4.4.2 Wyniki badań ilościowych

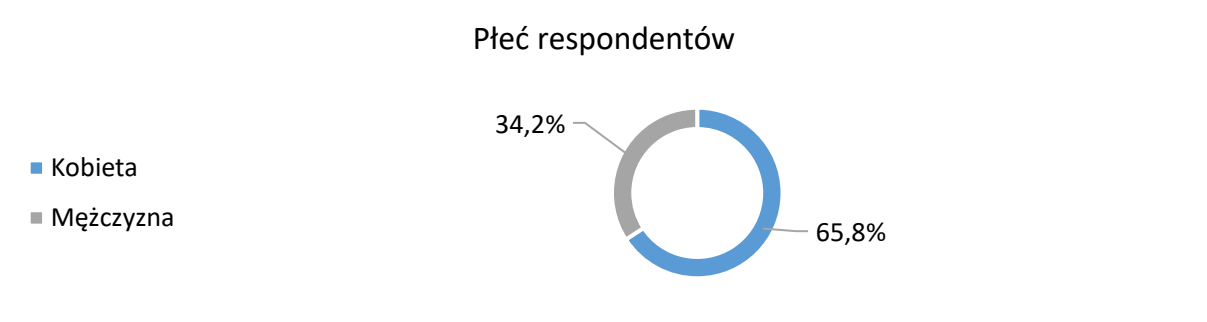
Jednym z kluczowych elementów procesu ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021 – 2028 było badanie ankietowe skierowane do mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Celem badania było poznanie ich opinii na temat dotychczasowych efektów realizacji Programu, w szczególności oceny wpływu podejmowanych działań rewitalizacyjnych na jakość życia mieszkańców oraz niwelowania zdiagnozowanych problemów społecznych Gminy Góra. Badanie przeprowadzone zostało w okresie od 7 do 21 września 2026 r. (łącznie 15 dni) Ankieta miała charakter anonimowy i była dostępna zarówno w formie elektronicznej, jak i papierowej. Kwestionariusz internetowy udostępniono za pośrednictwem dedykowanej platformy ankietowej, natomiast formularze papierowe można było pobrać, wypełnić i złożyć w Urzędzie Miasta i Gminy Góra (punkt informacyjny).

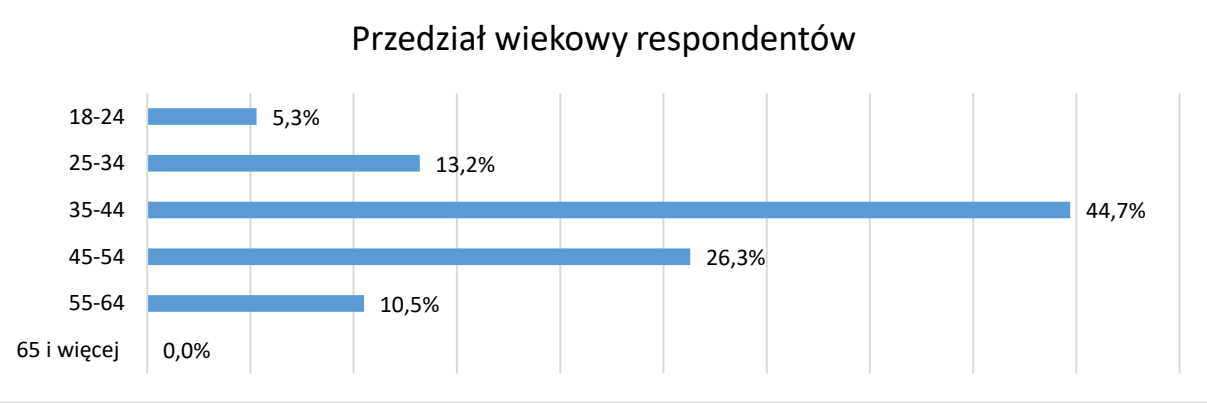
Badanie skierowane było nie tylko do mieszkańców Gminy Góra, w tym osób zamieszkujących wyznaczone podobszary rewitalizacji, ale również do osób mieszkających poza jej granicami. Takie rozwiązanie umożliwiło zebranie opinii szerszego grona osób, mających kontakt z gminą i mogących

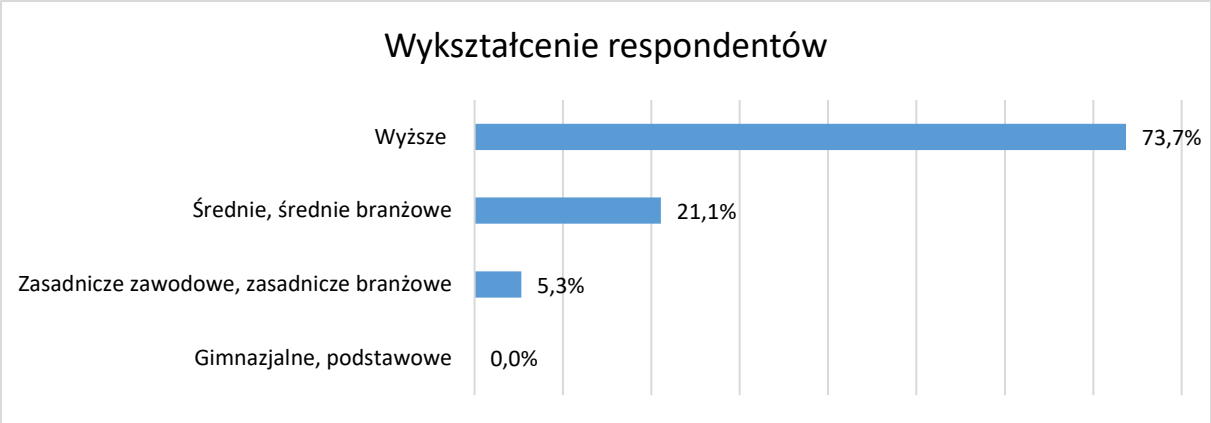
obserwować zachodzące na jej terenie zmiany. Zakres badania koncentrował się na ocenie dotychczasowego przebiegu procesu rewitalizacji oraz postrzeganych przez respondentów efektów realizowanych działań. Respondenci zostali poproszeni w szczególności o ocenę stopnia osiągania celów rewitalizacji oraz wpływu realizowanych przedsięwzięć na sytuację obszaru rewitalizacji, mieszkańców i całej gminy.

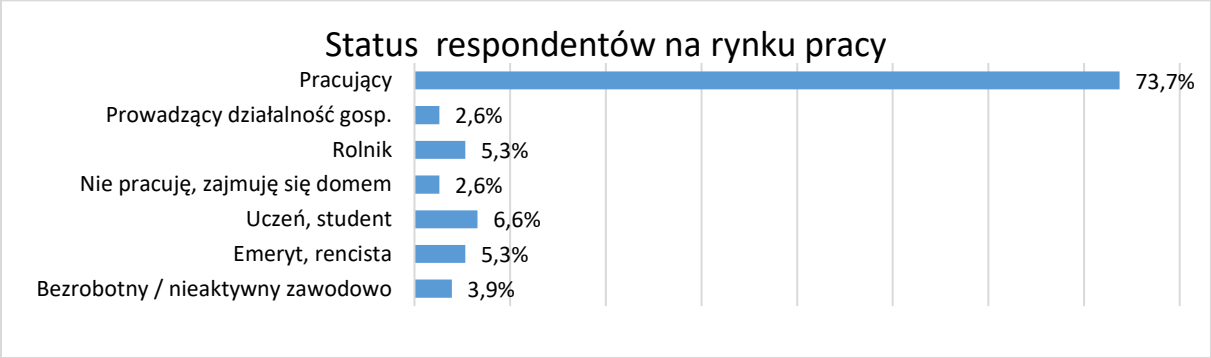
W badaniu ankietowym udział wzięło 76 respondentów. Niemal dwie trzecie uczestników badania stanowiły kobiety (65,8%), natomiast mężczyźni stanowili 34,2% badanych. Najliczniej reprezentowaną grupą wiekową były osoby w wieku 35–44 lata (44,7%), a następnie respondenci w wieku 45–54 lata (26,3%). Osoby w wieku 25–34 lata stanowiły 13,2% badanych, w wieku 55–64 lata – 10,5%, natomiast najmłodsza grupa respondentów, w wieku 18–24 lata, stanowiła 5,3%. W badaniu nie uczestniczyły osoby w wieku 65 lat i więcej.

Struktura respondentów według poziomu wykształcenia wskazuje na zdecydowaną przewagę osób z wykształceniem wyższym (73,7%). Wykształcenie średnie lub średnie branżowe posiadało 21,1% badanych, natomiast zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe – 5,3%. Wśród uczestników badania nie odnotowano osób z wykształceniem gimnazjalnym lub podstawowym. Pod względem statusu zawodowego zdecydowanie najliczniejszą grupę stanowiły osoby pracujące (73,7%). Uczniowie i studenci stanowili 6,6% respondentów, rolnicy oraz emeryci i renciści – po 5,3%, natomiast osoby bezrobotne lub nieaktywne zawodowo – 3,9%. Po 2,6% badanych stanowiły osoby prowadzące działalność gospodarczą oraz osoby niepracujące i zajmujące się domem.

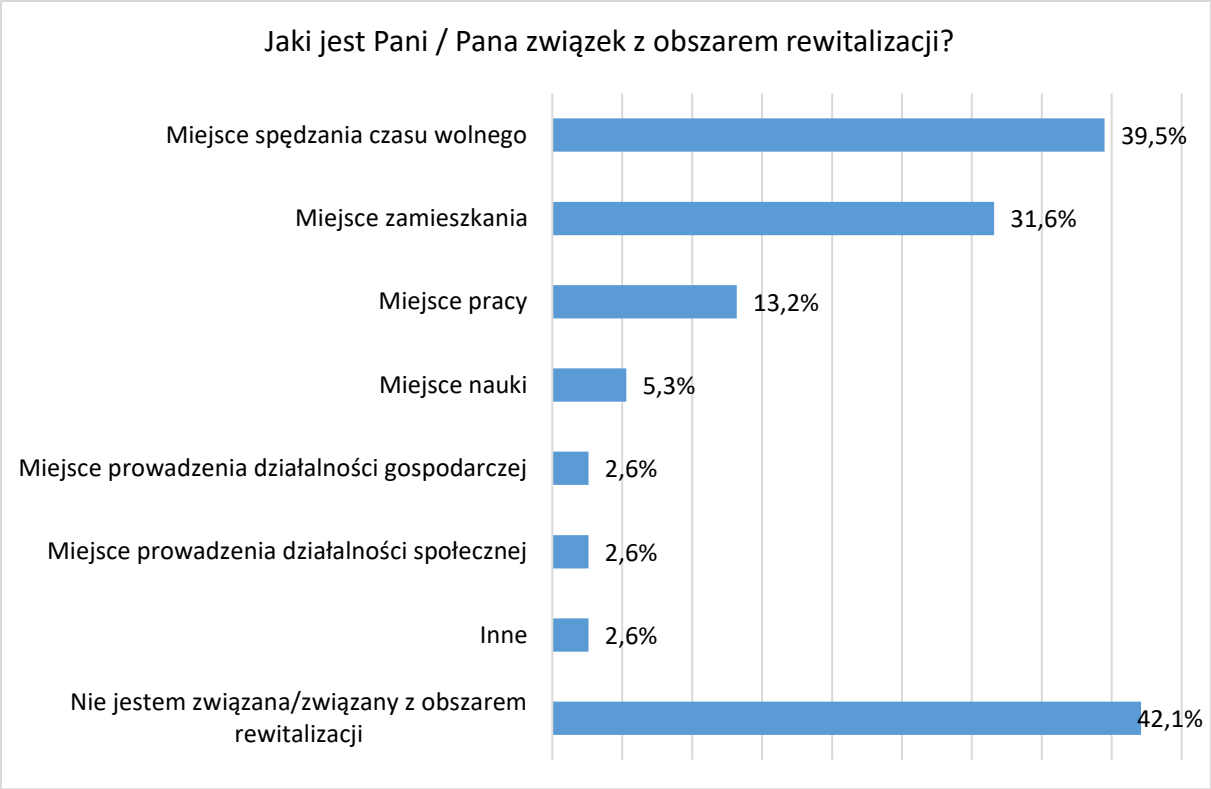

Związek respondentów z obszarem rewitalizacji

Wśród respondentów mających związek z obszarem rewitalizacji najczęściej wskazywaną formą powiązania było spędzanie na jego terenie czasu wolnego (39,5%). Blisko jedna trzecia uczestników badania wskazała obszar rewitalizacji jako miejsce zamieszkania (31,6%), natomiast dla 13,2% respondentów stanowi on miejsce pracy. Rzadziej deklarowany związek z obszarem rewitalizacji dotyczył miejsca nauki (5,3%), prowadzenia działalności gospodarczej (2,6%) oraz działalności społecznej (2,6%). Inny rodzaj związku z obszarem wskazało 2,6% badanych. Jednocześnie 42,1% respondentów zadeklarowało, że nie jest związanych z obszarem rewitalizacji. Wynik ten należy interpretować w kontekście przyjętej formuły badania, które skierowane było do szerokiego grona interesariuszy i umożliwiało udział również osobom niezwiązanym bezpośrednio z wyznaczonym obszarem rewitalizacji.

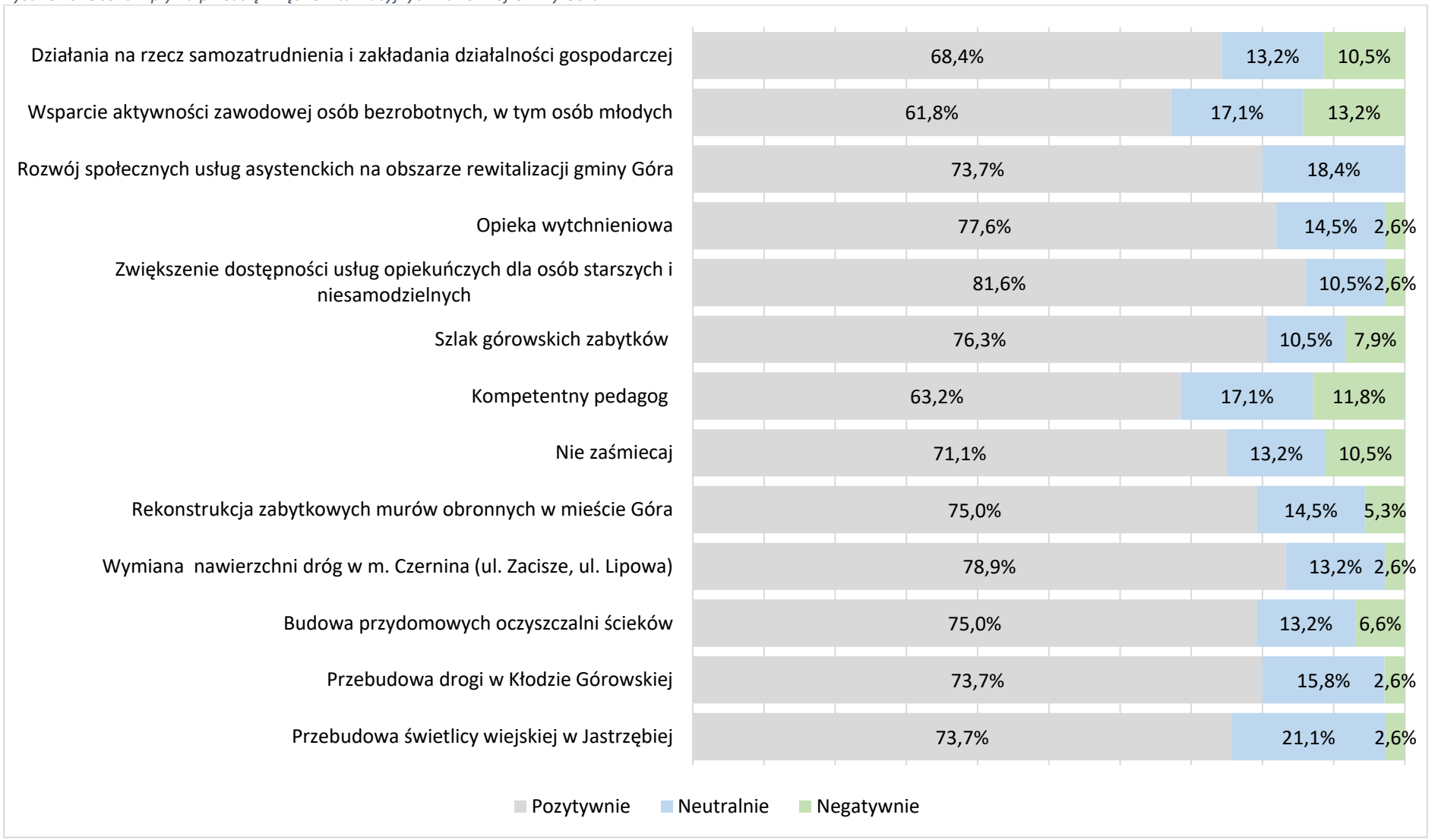
Źródło: badanie sondażowe (N=76)

Ocena zrealizowanych i realizowanych projektów

Respondenci mieli ponadto za zadanie ocenić wpływ poszczególnych, zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rozwój Gminy Góra. Analiza odpowiedzi wskazuje na zdecydowanie pozytywną ocenę podejmowanych działań – w przypadku wszystkich ocenianych przedsięwzięć odpowiedzi pozytywne wyraźnie przeważały nad neutralnymi i negatywnymi. Odsetek pozytywnych ocen kształtował się na poziomie od 61,8% do 81,6%. Najkorzystniej oceniono działania związane ze zwiększeniem dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielnych (81,6%), wymianą nawierzchni dróg w Czerninie (78,9%) oraz opieką wytchnieniową (77,6%). Wyniki badania wskazują zatem, że respondenci dostrzegają pozytywny wpływ realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rozwój gminy, przy czym skala tego wpływu jest zróżnicowana w zależności od rodzaju podejmowanych działań.

Wyniki badania wskazują na pozytywny odbiór obu typów przedsięwzięć. Szczególnie wysoko oceniane są jednak działania bezpośrednio przekładające się na jakość życia mieszkańców – zarówno poprzez zapewnienie usług społecznych i opiekuńczych, jak i poprawę infrastruktury technicznej. Najwyższy poziom pozytywnych ocen spośród wszystkich analizowanych przedsięwzięć uzyskał projekt dotyczący zwiększenia dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielnych (81,6%).

Rysunek 6. Ocena wpływu przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rozwój Gminy Góra

Źródło: badanie sondażowe (N=76)

Analiza wyników ankiet pozwala wskazać przedsięwzięcia, które wyróżniają się pod względem najbardziej jednoznacznie pozytywnego odbioru, a także te, wobec których respondenci częściej formułowali oceny krytyczne. Najwyższy udział odpowiedzi „zdecydowanie pozytywnie" uzyskała Przebudowa drogi w Kłodzie Górowskiej (dojazd do osiedla i kościoła) – 52,6%. Niewiele niższy wynik osiągnęło przedsięwzięcie dotyczące zwiększenia dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych i niesamodzielnych na obszarze rewitalizacji – 50,0%. W pierwszej piątce znalazły się zarówno projekty infrastrukturalne, jak i społeczne, co wskazuje, że respondenci wysoko oceniają działania o różnym charakterze – zarówno poprawiające stan i dostępność infrastruktury, jak i bezpośrednio odpowiadające na potrzeby społeczne mieszkańców.

Tabela 15. Odpowiedzi „zdecydowanie pozytywnie" na pytanie „jak ocenia Pan/Pani wpływ już zrealizowanych, jak i aktualnie realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rozwój Gminy Góra?"

Miejsce	Nazwa przedsięwzięcia	Oceny zdecydowanie pozytywnie
1.	Przebudowa drogi w Kłodzie Górowskiej (dojazd do osiedla i kościoła)	52,6%
2.	ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI USŁUG OPIEKUŃCZYCH DLA OSÓB STARSZYCH I NIESAMODZIELNYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI (zatrudnienie 10 opiekunów i zapewnienie około 80 dodatkowych godzin opieki dziennie)	50,0%
3.	OPIEKA WYTCHNIENIOWA (program zapewnia rodzinom i opiekunom czasowe zastępstwo w opiece nad dziećmi z niepełnosprawnościami oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności)	44,7%
4.	Rekonstrukcja zabytkowych murów obronnych w mieście Góra	40,8%
5.	SZLAK GÓROWSKICH ZABYTKÓW (organizacja warsztatów terenowych, wycieczek, spacerów edukacyjnych i konkursów dotyczących historii oraz dziedzictwa lokalnego)	39,5%

Źródło: badanie sondażowe (N=76)

Ranking ocen negatywnych wskazuje, że relatywnie najwięcej krytycznych ocen uzyskały przedsięwzięcia „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, w tym osób młodych" (13,2%), „Kompetentny pedagog" (11,8%), a następnie „Nie zaśmiecaj" oraz „Działania na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej" (po 10,5%). W grupie tej dominują przedsięwzięcia o charakterze społecznym, edukacyjnym i aktywizacyjnym, których efekty mogą być dla respondentów mniej bezpośrednio dostrzegalne niż rezultaty inwestycji infrastrukturalnych czy usług świadczonych bezpośrednio na rzecz mieszkańców. Jednocześnie wyników tych nie należy utożsamiać z ogólnie negatywnym odbiorem wskazanych działań – nawet przedsięwzięcie z najwyższym udziałem ocen negatywnych uzyskało je od jedynie 13,2% respondentów, podczas gdy 61,8% badanych oceniło jego wpływ pozytywnie, co potwierdza generalnie korzystny odbiór realizowanych działań rewitalizacyjnych.

Tabela 16. Odpowiedzi „negatywnie" na pytanie „jak ocenia Pan/Pani wpływ już zrealizowanych, jak i aktualnie realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rozwój Gminy Góra?"

Miejsce	Nazwa przedsięwzięcia	Oceny negatywne
1.	WSPARCIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB BEZROBOTNYCH, W TYM OSÓB MŁODYCH (doradztwo zawodowe, szkolenia, staże oraz inne formy pomocy ułatwiające zdobycie kwalifikacji, podjęcie zatrudnienia lub rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej)	13,2%
2.	KOMPETENTNY PEDAGOG (podnoszenie kwalifikacji nauczycieli i pracowników pedagogicznych poprzez dofinansowanie szkoleń, kursów i studiów)	11,8%
3.	NIE ZAŚMIECAJ (druk ulotek, organizacja zajęć edukacyjnych, prowadzenie kontroli segregacji odpadów oraz zakup i rozmieszczenie pojemników na elektroodpady)	10,5%
3.	DZIAŁANIA NA RZECZ SAMOZATRUDNIENIA I ZAKŁADANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, bony na zasiedlenie oraz poradnictwo zawodowe)	10,5%
5.	SZLAK GÓROWSKICH ZABYTKÓW (organizacja warsztatów terenowych, wycieczek, spacerów edukacyjnych i konkursów dotyczących historii oraz dziedzictwa lokalnego)	7,9%

Źródło: badanie sondażowe (N=76)

W badaniu ankietowym respondenci odpowiadali na bardzo ważne pytanie w jakim stopniu zrealizowane oraz obecnie realizowane projekty rewitalizacyjne przyczyniły się do ograniczenia poniższych problemów wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Góra Ocenie podlegał każdy problem, który został wskazany w analizie pogłębionej podobszarów rewitalizacji będący częścią Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 17. Ocena stopnia ograniczenia problemów wskazanych w GPR w wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Problem	Ograniczono w dużym stopniu	Ograniczono częściowo	Brak zmian
Niedostateczna dostępność infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i sportowej	71,1%	13,2%	10,5%
Niedostateczne wsparcie osób starszych i niesamodzielnych	63,2%	23,7%	5,3%
Niedobór bezpiecznej infrastruktury drogowej i rowerowej	55,2%	21,1%	18,4%
Zły stan zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego	52,6%	34,2%	7,9%
Niedostateczna dostępność infrastruktury publicznej dla osób ze specjalnymi potrzebami	44,7%	28,9%	10,5%
Niski poziom edukacji	38,2%	40,8%	13,2%
Występowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych obiektów i przestrzeni	34,2%	39,5%	21,1%
Niski poziom bezpieczeństwa publicznego, w tym bezpieczeństwa drogowego	31,6%	44,7%	15,8%
Niedobór infrastruktury sanitarnej	29,0%	52,6%	13,2%

Problem	Ograniczono w dużym stopniu	Ograniczono częściowo	Brak zmian
Niski poziom odzysku i recyklingu odpadów oraz utylizacji odpadów niebezpiecznych	29,0%	39,5%	21,1%
Niedobór lub zły stan gminnych zasobów mieszkaniowych	29,0%	42,1%	18,4%
Niska samodzielność ekonomiczna mieszkańców i zagrożenie wykluczeniem społecznym	26,3%	47,4%	21,1%
Niska aktywność gospodarcza mieszkańców	21,1%	55,3%	15,8%
Wysoki poziom bezrobocia	17,1%	53,9%	23,7%

Źródło: badanie sondażowe (N=76). Kategoria „Problem ograniczono" stanowi sumę odpowiedzi „Ograniczono w dużym stopniu" i „Ograniczono częściowo". W tabeli pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć"; pozostałych wartości nie przeliczano ponownie do 100%.

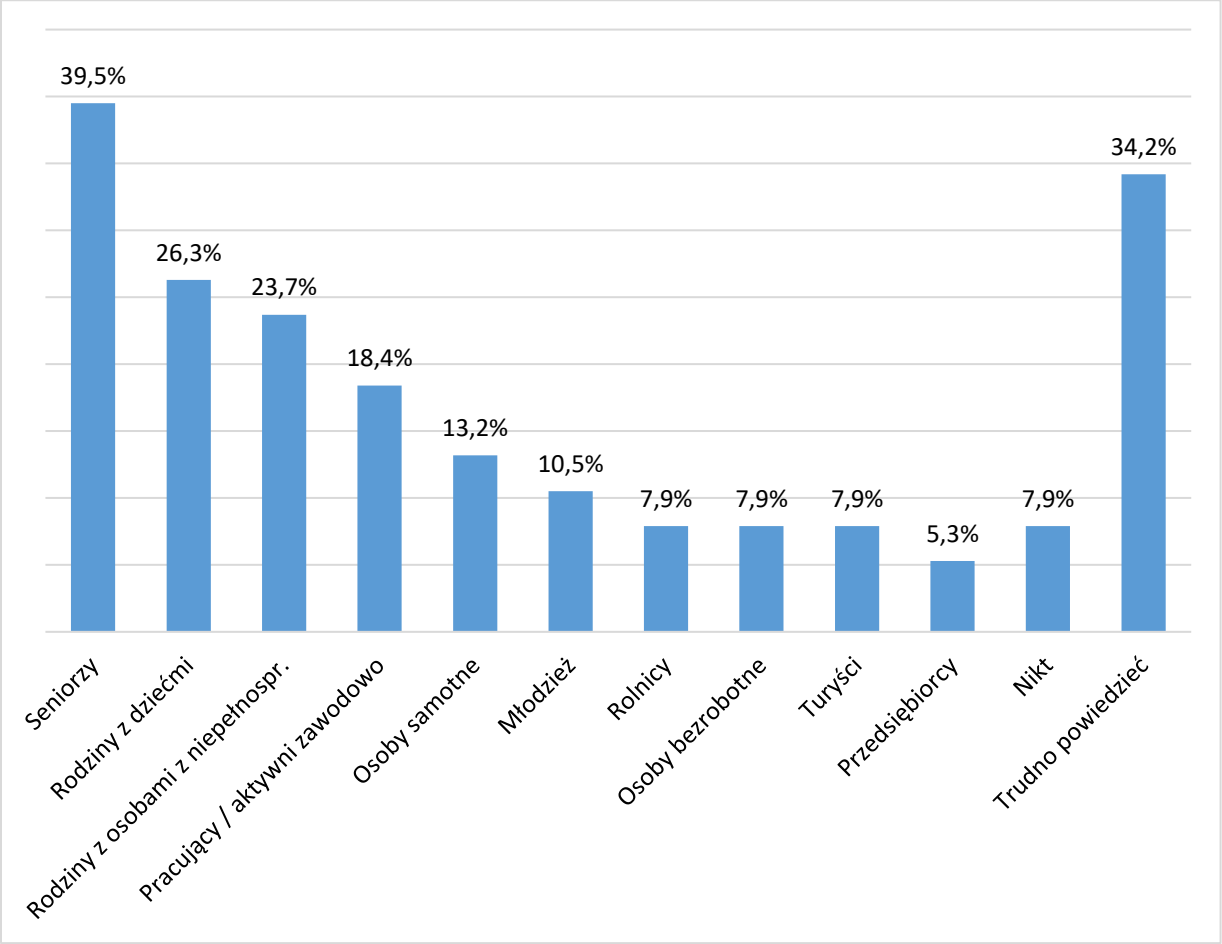
Oceny respondentów wskazują na szczególnie widoczne korzyści związane z infrastrukturą i usługami społecznymi, przy mniej jednoznacznych efektach dotyczących rynku pracy i sytuacji ekonomicznej mieszkańców Najwyższy udział odpowiedzi „ograniczono w dużym stopniu" dotyczył niedostatecznej dostępności infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i sportowej (71,1%) oraz wsparcia osób starszych i niesamodzielnych (63,2%). Ponad połowa badanych wskazała również na znaczną poprawę w zakresie infrastruktury drogowej i rowerowej (55,2%) oraz stanu zabytków (52,6%). Po połączeniu odpowiedzi „ograniczono w dużym stopniu" i „ograniczono częściowo" najkorzystniej oceniono wsparcie osób starszych i niesamodzielnych (86,9%), stan zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego (86,8%) oraz dostępność infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i sportowej (84,3%). Najmniej wyraźna poprawa dotyczyła bezrobocia — jedynie 17,1% respondentów uznało, że problem ograniczono w dużym stopniu, a 23,7% nie dostrzegło zmian. Był to najwyższy udział odpowiedzi „brak zmian" w całym zestawieniu. Relatywnie niski odsetek ocen wskazujących na znaczną poprawę odnotowano również w zakresie aktywności gospodarczej (21,1%) oraz samodzielności ekonomicznej mieszkańców i zagrożenia wykluczeniem społecznym (26,3%).

Beneficjenci rewitalizacji

W opinii respondentów grupą, która w największym stopniu skorzystała z dotychczasowych działań rewitalizacyjnych, są seniorzy – wskazało ich 39,5% badanych. Kolejne miejsca zajęły rodziny z dziećmi (26,3%) oraz rodziny z osobami z niepełnosprawnością lub osobami zależnymi (23,7%). Wyniki te są spójne z wcześniejszą oceną przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w której wysoko oceniono działania związane z usługami opiekuńczymi i opieką wytchnieniową. Relatywnie rzadziej jako beneficjentów rewitalizacji wskazywano osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo (7,9%) oraz przedsiębiorców (5,3%), co koresponduje z wcześniejszymi wynikami wskazującymi na słabiej dostrzegane efekty GPR

w zakresie ograniczania problemów rynku pracy i aktywności gospodarczej. Jednocześnie 34,2% respondentów wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć", co wskazuje, że dla istotnej części badanych wskazanie konkretnych grup odnoszących największe korzyści z dotychczasowych działań rewitalizacyjnych nie było jednoznaczne.

Rysunek 7. Grupy mieszkańców, które zdaniem respondentów najbardziej skorzystały na działaniach rewitalizacyjnych

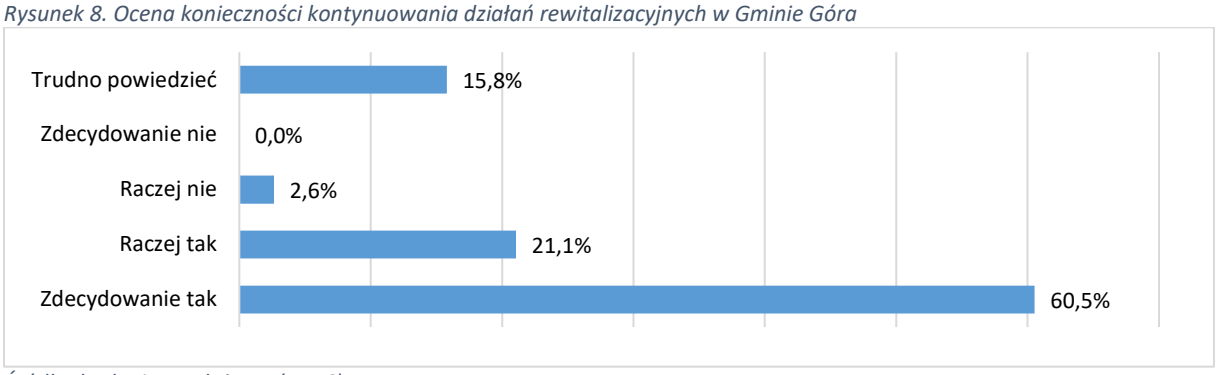

Źródło: badanie sondażowe (N=76). Pytanie wielokrotnego wyboru – respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź, dlatego odsetki nie sumują się do 100%.

Konieczność prowadzenia działań rewitalizacyjnych

Wyniki badania wskazują na wyraźne poparcie respondentów dla kontynuowania działań rewitalizacyjnych w Gminie Góra. Odpowiedź „zdecydowanie tak" wskazało 60,5% badanych, natomiast „raczej tak" – 21,1%. Łącznie zatem 81,6% respondentów uznało kontynuowanie procesu rewitalizacji za konieczne. Przeciwnego zdania było jedynie 2,6% badanych, którzy wybrali odpowiedź „raczej nie", natomiast żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi „zdecydowanie nie". Jednocześnie 15,8% uczestników badania nie potrafiło jednoznacznie ocenić potrzeby dalszego prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Uzyskane wyniki wskazują na wysoki poziom akceptacji dla dalszej realizacji procesu rewitalizacji w Gminie Góra.

Rysunek 8. Ocena konieczności kontynuowania działań rewitalizacyjnych w Gminie Góra

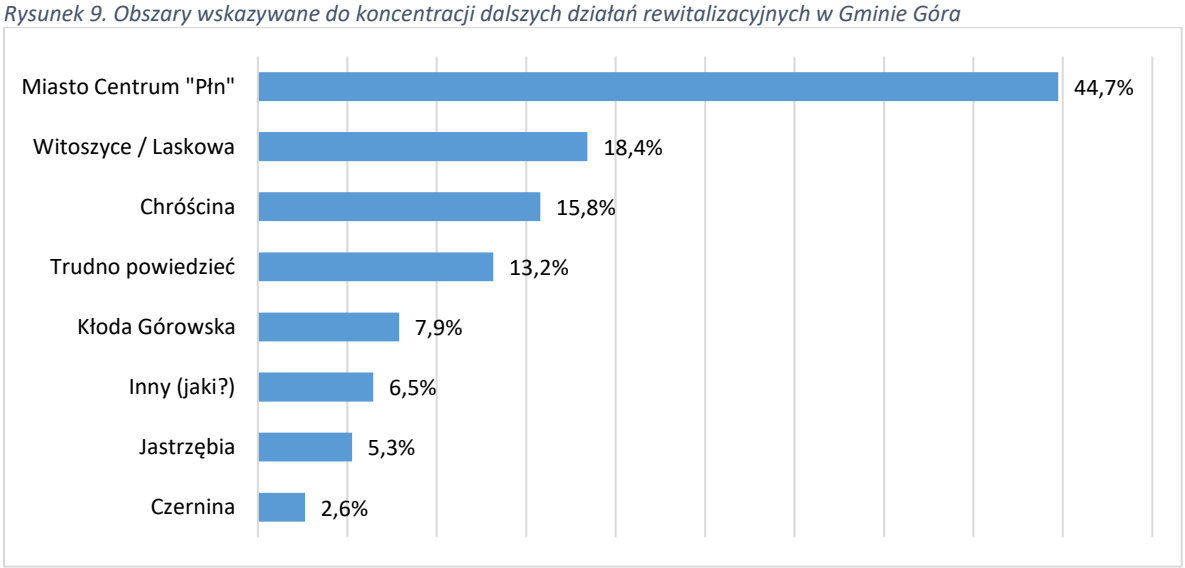
Źródło: badanie sondażowe (N=76)

Wśród respondentów, którzy opowiedzieli się za kontynuowaniem działań rewitalizacyjnych, najczęściej wskazywanym obszarem dalszej koncentracji działań było Miasto Centrum „Płn" – 44,7% wskazań. Wyraźnie rzadziej wskazywano Witoszyce/Laskową (18,4%) oraz Chróścinę (15,8%). Kolejne miejsca zajęły Kłoda Górowska (7,9%), Jastrzębia (5,3%) oraz Czernina (2,6%). Odpowiedź „trudno powiedzieć" wybrało 13,2% badanych, natomiast 6,5% wskazało inną lokalizację.

Wyniki wskazują zatem na wyraźną koncentrację oczekiwań dotyczących dalszych działań rewitalizacyjnych na podobszarze Miasto Centrum „Płn". Jednocześnie wskazania dotyczące Witoszyc/Laskowej oraz Chróściny pokazują, że respondenci dostrzegają potrzebę kontynuowania interwencji również na wiejskich podobszarach rewitalizacji. Relatywnie niewielka liczba wskazań dotyczących Czerniny, Jastrzębiej i Kłody Górowskiej może oznaczać, że w opinii badanych potrzeba koncentracji kolejnych działań na tych terenach jest obecnie mniej wyraźna..

W ramach kategorii „Inny" respondenci wskazywali przede wszystkim inne części miasta Góra, w tym centrum, zachodnią oraz pozostałą część miasta, a także postulowali objęcie działaniami całego miasta lub całej gminy.

Rysunek 9. Obszary wskazywane do koncentracji dalszych działań rewitalizacyjnych w Gminie Góra

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania sondażowego (N=76)

W badaniu ankietowym respondenci zostali poproszeni o wskazanie, które spośród przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Góra, a dotychczas nierozpoczętych, powinny zostać zrealizowane w kolejnych latach. Celem pytania było określenie oczekiwań dotyczących dalszej realizacji GPR oraz wskazanie przedsięwzięć uznawanych przez respondentów za szczególnie istotne. Poniżej w tabeli dokonano zestawienia przedsięwzięć według odsetka respondentów wskazujących je jako działania, które powinny zostać zrealizowane w kolejnych latach w ramach procesu rewitalizacji Gminy Góra, w kolejności od najczęściej do najrzadziej wybieranych.

Tabela 18. Przedsięwzięcia wskazywane przez respondentów jako najważniejsze do realizacji w kolejnych latach w ramach rewitalizacji Gminy Góra

L.p.	Projekt rewitalizacyjny (wpisany do GPR)	Odsetek pozytywnych wskazań
1.	Utworzenie mieszkań treningowych lub wspomaganych w gminie Góra	52,6%
2.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy ul. Wierzbowej i Dworcowej w Górze	39,5%
3.	Budowa chodników przy ul. Wierzbowej i Herbsta w Górze	34,2%
4.	Wymiana nawierzchni drogi wjazdowej w Chróścinie	28,9%
5.	Wymiana nawierzchni drogi w Kłodzie Górowskiej w kierunku Zawieścic	28,9%
6.	Organizacja zajęć, spotkań i konkursów dotyczących bezpieczeństwa – „Żyj bezpiecznie”	26,3%
7.	Doposażenie placu zabaw w Chróścinie	23,7%
8.	Zagospodarowanie terenu boiska sportowego „Doliny” w Chróścinie	22,4%
9.	Montaż oświetlenia przejść dla pieszych w Czerninie	21,1%
10.	Budowa drogi przy zespole pałacowo-parkowym w Jastrzębiej	19,7%
11.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy kościele pw. św. Michała Archanioła w Chróścinie	17,1%
12.	Budowa świetlicy w Chróścinie	17,1%
13.	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Kłodzie Górowskiej	15,8%
14.	Organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych na boisku „Doliny” w Chróścinie	13,2%
15.	Wymiana nawierzchni dróg w Czerninie (ul. Wąska, ul. Rynek i ul. Zamkowa)	11,8%
16.	Inne działanie	39,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania sondażowego (N=76)

Wyniki ankiety pokazują, że spośród nierozpoczętych przedsięwzięć GPR największe oczekiwania wiążą się z utworzeniem mieszkań treningowych lub wspomaganych w gminie Góra – projekt ten wskazała ponad połowa respondentów (52,6%). Wysoką liczbę wskazań uzyskały również przedsięwzięcia dotyczące zagospodarowania przestrzeni publicznej przy ul. Wierzbowej i Dworcowej (39,5%) oraz budowy chodników przy ul. Wierzbowej i Herbsta (34,2%). Wśród projektów dotyczących podobszarów wiejskich najwyżej znalazły się działania drogowe w Chróścinie i Kłodzie Górowskiej – po 28,9%.

4.5 Podsumowanie wyników oceny aktualności i stopnia realizacji GPR

Zgodnie z założeniem i dobrymi praktykami wykorzystywanymi w badania ewaluacyjnych, oceny postępu realizacji GPR oraz identyfikacji ewentualnych błędów i nieprawidłowości, dokonano w oparciu o następujące kryteria:

- trafność — stopień dopasowania celów i przedsięwzięć do zdiagnozowanych problemów oraz aktualnych potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- skuteczność — stopień realizacji przedsięwzięć i osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników oraz celów programu;
- efektywność — relacja poniesionych nakładów finansowych i organizacyjnych do uzyskanych efektów;
- użyteczność — znaczenie osiągniętych efektów dla odbiorców wsparcia oraz ich wpływ na ograniczanie zdiagnozowanych problemów;
- trwałość — możliwość utrzymania korzyści wynikających z realizacji przedsięwzięć w kolejnych latach i po zakończeniu programu.

Ocena ma charakter on-going, dlatego odnosi się do dotychczasowych postępów i efektów programu, którego wdrażanie nadal trwa. Podstawę ustaleń stanowiły dane statystyczne, dokumentacja monitoringowa, informacje uzyskane od realizatorów oraz badanie ankietowe przeprowadzone wśród 76 respondentów. Konsultacje z realizatorami służyły przede wszystkim doprecyzowaniu danych dotyczących postępu rzeczowego i wskaźników projektów. W przypadku efektywności i trwałości zakres dostępnych informacji pozwala na sformułowanie oceny wstępnej.

Poniżej przedstawiono wyniki ewaluacji w odniesieniu do poszczególnych kryteriów.

Trafność

Cele i kierunki działań GPR Gminy Góra pozostają zasadniczo trafne wobec utrzymujących się problemów społecznych. Starzenie się ludności, trudności na rynku pracy oraz potrzeby związane z dostępnością infrastruktury uzasadniają kontynuację programu. Potwierdzają to również opinie respondentów — 81,6% badanych poparło dalsze prowadzenie rewitalizacji.

Doprecyzowania wymaga jednak sposób realizacji części założeń. Kierunek działania 2.2 nie ma przypisanego podstawowego przedsięwzięcia, a oferta aktywizacji wymaga większego uwzględnienia osób długotrwale bezrobotnych. Słabiej zaakcentowano także powiązanie inwestycji z regularnymi działaniami społecznymi prowadzonymi bezpośrednio na podobszarach rewitalizacji.

Skuteczność

Skuteczność GPR jest dotychczas częściowa. Do końca 2025 r. zakończono 2 z 29 przedsięwzięć (6,9%), 12 pozostawało w realizacji (41,4%), a 15 nie rozpoczęto rzeczowo (51,7%). Niewielka liczba zakończonych projektów ogranicza osiąganie pełnych efektów programu, jednak nie oznacza braku rezultatów - część inwestycji wykonano etapami, a projekty społeczne zapewniają bieżące wsparcie mieszkańcom. Wskaźniki celów wskazują na zróżnicowane efekty. Udział osób korzystających z pomocy społecznej spadł poniżej wartości docelowej, natomiast bezrobocie i przedsiębiorczość zmieniły się w kierunku przeciwnym do zakładanego. Dostosowano 2 z planowanych 11 obiektów infrastruktury publicznej. Dane te wskazują na potrzebę wzmocnienia działań, lecz nie pozwalają przypisać wszystkich obserwowanych zmian wyłącznie realizacji GPR.

Efektywność

Do końca 2025 r. wykazano wydatki w wysokości 6,35 mln zł wobec planowanych kosztów wynoszących 21,02 mln zł. Orientacyjne zaawansowanie finansowe wynosi 30,2%, jednak mieszanie kwot netto, brutto i nieoznaczonych ogranicza porównywalność tego zestawienia. Poniesione nakłady przyniosły efekty infrastrukturalne i usługowe, ale dostępne dane nie pozwalają rozstrzygnąć, czy uzyskano je przy optymalnych kosztach. Ocena wymaga ujednolicenia danych finansowych oraz powiązania wydatków z wykonanym zakresem i osiągniętymi rezultatami. Sam niski udział projektów zakończonych nie przesądza o nieefektywności nakładów, zwłaszcza w przypadku usług corocznych i inwestycji realizowanych etapami. Czynnikiem ograniczającym sprawność wdrażania jest uzależnienie kontynuacji części inwestycji od pozyskania finansowania zewnętrznego. Zwiększa to ryzyko wydłużenia realizacji i odsunięcia w czasie pełnych korzyści. Zasadne jest ustalenie priorytetów inwestycyjnych, aktualizacja kosztów i harmonogramów oraz przygotowanie realnych wariantów finansowania. Nie ma natomiast podstaw do uznania wszystkich nakładów na projekty nierozpoczęte rzeczowo za nieefektywne - dokumentacja i prace przygotowawcze mogą zostać wykorzystane w dalszym wdrażaniu programu.

Użyteczność

Dotychczasowe działania GPR przynoszą konkretne korzyści poprzez świadczenie usług opiekuńczych, wytchnieniowych i asystenckich oraz poprawę infrastruktury. Zakończenie przebudowy świetlicy w Jastrzębiej i drogi w Kłodzie Górowskiej, a także częściowa realizacja pozostałych inwestycji poprawiają warunki życia mieszkańców. Znaczenie usług społecznych wzrasta wraz ze starzeniem się ludności gminy.

Korzyści te dostrzegają również respondenci. Najkorzystniej oceniono usługi opiekuńcze (81,6%), drogi w Czerninie (78,9%) i opiekę wytchnieniową (77,6%). Jako głównych beneficjentów wskazywano

seniorów, rodziny z dziećmi oraz rodziny z osobami z niepełnosprawnościami. Użyteczność programu pozostaje jednak nierównomierna. Mimo realizacji działań aktywizacyjnych na obszarze rewitalizacji wzrosło bezrobocie i zmniejszyła się liczba osób prowadzących działalność gospodarczą. Ponadto 15 przedsięwzięć nie rozpoczęto rzeczowo, co ogranicza dostępność zakładanych korzyści, w tym wsparcia mieszkaniowego i nowych przestrzeni społecznych. Program odpowiada zatem na część rzeczywistych potrzeb, ale wymaga silniejszego ukierunkowania na trwałą aktywizację zawodową oraz powiązanie infrastruktury z regularnymi działaniami społecznymi na podobszarach rewitalizacji.

Trwałość

Na obecnym etapie można wskazać podstawy do utrzymania części efektów GPR, jednak ich trwałość wymaga dalszego monitorowania. Zakończone inwestycje w świetlicę w Jastrzębiej i drogę w Kłodzie Górowskiej oraz wykonane części pozostałych przedsięwzięć infrastrukturalnych tworzą materialną podstawę długoterminowych korzyści. Ich utrzymanie zależy od właściwej eksploatacji, konserwacji oraz zapewnienia środków na funkcjonowanie infrastruktury. W przypadku projektów społecznych trwałość korzyści jest powiązana z ciągłością usług i finansowania. Coroczne edycje usług opiekuńczych, wytchnieniowych i asystenckich pozwalają odpowiadać na bieżące potrzeby, ale utrzymanie wsparcia wymaga zabezpieczenia środków i kadry w kolejnych latach. Działania edukacyjne mogą przynosić długofalowe efekty w postaci wiedzy, kompetencji i zmiany zachowań, jednak dostępne dane nie pozwalają jeszcze potwierdzić ich utrzymywania się w czasie.

Trwałość rezultatów aktywizacji zawodowej i samozatrudnienia powinna być oceniana poprzez dalsze losy uczestników, w szczególności utrzymanie zatrudnienia i działalności gospodarczej. Samo podjęcie pracy lub uruchomienie firmy nie przesądza o długoterminowym efekcie wsparcia.

Zasadne jest zatem dalsze monitorowanie wykorzystania infrastruktury, ciągłości usług i sytuacji uczestników projektów, a także wzmacnianie udziału mieszkańców w korzystaniu z powstałych zasobów. Pozwoli to ocenić, czy dotychczasowe efekty przekształcają się w trwałą poprawę sytuacji obszaru rewitalizacji.

5. Wnioski i rekomendacje

Rewitalizacja w polskim systemie prawa jest regulowana ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278, z 2026 r. poz. 912). W rozumieniu ustawy stanowi ona proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego, prowadzony w sposób kompleksowy poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji. Ustawodawca jednoznacznie wskazuje na „kompleksowość tego procesu". Oznacza to potrzebę powiązania przedsięwzięć infrastrukturalnych, społecznych i gospodarczych w taki sposób, aby wspólnie tworzyły trwałe warunki do zniwelowania skutków najważniejszych problemów na obszarze rewitalizacji.

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne. Ważnym jest, że zadania te muszą być realizowane:

- w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy na każdym etapie (partycypacja społeczna);
- w sposób zapobiegający wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów tego procesu, w szczególności w zakresie warunków korzystania z gminnego zasobu mieszkaniowego;
- z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania.

Istotnym mankamentem przyjętego w Polsce modelu rewitalizacji jest to, że te same rozwiązania prawne odnoszą się zarówno do dużych miast, dysponujących rozległymi terenami zamieszkałymi i zabudowanymi oraz licznymi obiektami poprzemysłowymi, jak i do mniejszych gmin, które oczekują od rewitalizacji przede wszystkim realizacji projektów zaspokajających podstawowe zbiorowe potrzeby mieszkańców. W rezultacie wiele inwestycji zapisanych w GPR Gminy Góra nie ma cech typowego projektu rewitalizacyjnego, ponieważ nie wpływa bezpośrednio na rozwiązywanie kluczowych problemów społecznych gminy.

W GPR Gminy Góra największy nacisk, wyrażony liczbą przypisanych projektów, położono na następujące kierunki działań:

- Kierunek działania 1.3 Integracja społeczna, przeciwdziałanie wykluczeniu i rozwój usług społecznych – 10 projektów (A1, A3, A4, A6, A10, A12, A16, A17, A20, A23),
- Kierunek działania 3.4. Infrastruktura drogowa, piesza i rowerowa – 6 projektów (A5, A9, A13, A15, A18, A19).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Góra łączy działania społeczne, realizowane m.in. przez OPS i PUP, z inwestycjami poprawiającymi stan infrastruktury oraz przestrzeni publicznych. Przedsięwzięcia te tworzą warunki do poprawy jakości życia i ograniczania problemów społecznych, co stanowi zasadniczy cel rewitalizacji. Rozwijana infrastruktura może służyć integracji, edukacji i aktywizacji mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Przykładem jest częściowo zrealizowane zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Jastrzębia (A16), tworzące przestrzeń do rekreacji, spotkań sąsiedzkich i wspólnych inicjatyw. Podobną funkcję będzie pełnić planowane zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Kłodzie Górowskiej (A17). Choć w programie nie określono szczegółowo działań społecznych towarzyszących tym inwestycjom, przygotowanie infrastruktury umożliwi organizację zajęć, wydarzeń i innych form wspólnego spędzania czasu. Na kolejnych etapach wdrażania programu warto rozwijać jej wykorzystanie zgodnie z potrzebami i zainteresowaniem mieszkańców. Społeczne poparcie dla kontynuowania rewitalizacji potwierdzają wyniki ankiety — 81,6% respondentów uznało dalsze działania za konieczne.

5.1 Wnioski z badania ewaluacyjnego

Poniżej przedstawiono kluczowe wnioski z ewaluacji on-going Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021 - 2028:

1. Stopień zaawansowania realizacji podstawowych przedsięwzięć GPR jest zróżnicowany. Zakończono 2 z 29 projektów (7%), 12 pozostaje w trakcie realizacji (41%), a 15 nie rozpoczęło realizacji rzeczowej (52%). Program przynosi już konkretne efekty infrastrukturalne i społeczne, w tym bieżące wsparcie świadczone w ramach corocznych edycji usług opiekuńczych, wytchnieniowych i asystenckich. Realizacja pozostałych przedsięwzięć do 2028 r. będzie uzależniona od możliwości finansowych gminy oraz pozyskania środków zewnętrznych. Ograniczenia w tym zakresie mogą wymagać etapowania inwestycji i ustalenia priorytetów ich wdrażania, a także uniemożliwić wykonanie wszystkich przedsięwzięć w tym terminie.
2. Aktualnie realizowane projekty obejmują zarówno inwestycje infrastrukturalne, jak i działania społeczne, co należy uznać za zgodne z ideą rewitalizacji. Na uwagę zasługuje zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Jastrzębiej, które może stworzyć warunki do prowadzenia działań integracyjnych i edukacyjnych dla mieszkańców podobszaru rewitalizacji. Zakończenie przedsięwzięcia jest jednak uzależnione od pozyskania środków zewnętrznych. Pełne wykorzystanie jego potencjału wymaga również zapewnienia regularnej oferty społecznej w powstającej przestrzeni.

3. Wyniki badania ankietowego wskazują na nierównomiernie dostrzegane korzyści z realizacji GPR. Respondenci najczęściej przypisywali je seniorom i rodzinom korzystającym ze wsparcia społecznego, natomiast znacznie rzadziej osobom bezrobotnym i przedsiębiorcom. Sugeruje to większą widoczność efektów usług opiekuńczych niż działań aktywizacyjnych i gospodarczych. Jednocześnie wysoki udział odpowiedzi „trudno powiedzieć" (34,2%) wskazuje, że korzyści programu i jego odbiorcy nie są dla części badanych wyraźnie rozpoznawalni.
4. Pozytywnym aspektem jest postęp realizacji przedsięwzięć społecznych, szczególnie w zakresie aktywizacji zawodowej i wspierania samozatrudnienia. Wykazane liczby osób objętych wsparciem oraz podejmujących zatrudnienie lub działalność gospodarczą przekraczają część wartości zakładanych w GPR. Mimo tego na obszarze rewitalizacji liczba bezrobotnych wzrosła ze 183 do 197 osób, a ich udział w ludności w wieku produkcyjnym zwiększył się z 8,8% do 9,9%. Jednocześnie udział osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą zmniejszył się z 7,2% do 6,2%. Oznacza to, że dotychczasowe rezultaty projektów nie wystarczyły do odwrócenia niekorzystnych tendencji na obszarze rewitalizacji, co wskazuje na potrzebę wzmocnienia i lepszego ukierunkowania wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej.
5. Spadek liczby mieszkańców oraz wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym i obciążenia demograficznego zwiększają znaczenie usług społecznych i opiekuńczych. Jednocześnie zmniejszeniu liczby osób korzystających z pomocy społecznej towarzyszy wzrost wydatków na tę pomoc, co wskazuje, że spadek liczby beneficjentów nie oznacza zaniku potrzeb. Tendencje te uzasadniają utrzymanie społecznego ukierunkowania GPR, szczególnie na zapewnienie usług i dostępnej infrastruktury seniorom, osobom z niepełnosprawnością oraz ich opiekunom.
6. Według danych NSP 2021 w gminie Góra mieszkało 3 987 osób z niepełnosprawnościami, co wskazuje na znaczną skalę potrzeb tej grupy. W GPR uwzględniono dostosowanie infrastruktury do ich potrzeb oraz usługi asystenckie i wytchnieniowe. Słabiej zaakcentowano natomiast działania wprost umożliwiające osobom z niepełnosprawnościami aktywny udział w życiu społecznym, edukacji i rynku pracy. Usuwanie barier architektonicznych jest potrzebne, ale samo nie zapewnia pełnego włączenia społecznego.
7. Zdiagnozowane w GPR problemy pozostają w znacznej części aktualne. Dotyczy to przede wszystkim bezrobocia, następstw starzenia się społeczeństwa oraz zagrożenia wykluczeniem społecznym. Odnotowana poprawa wybranych wskaźników nie oznacza ustąpienia tych problemów, dlatego cele społeczne programu nadal uzasadniają prowadzenie rewitalizacji.
8. Dotychczasowe inwestycje przyniosły głównie punktową poprawę warunków korzystania z infrastruktury. Nie zaspokojono jednak wszystkich potrzeb dotyczących bezpieczeństwa, dostępności, infrastruktury społecznej i zagospodarowania przestrzeni publicznych.

Ograniczona skala zmian wiąże się m.in. z nierozpoczęciem części przedsięwzięć oraz niepełną realizacją pozostałych.

9. W sferze mieszkaniowej problemem pozostaje brak mieszkań treningowych lub wspomaganych, które umożliwiałyby osobom potrzebującym wsparcia bardziej samodzielne funkcjonowanie. Zaplanowany w GPR projekt ich utworzenia nie wszedł dotychczas w fazę realizacji rzeczowej, dlatego potrzeby w tym zakresie pozostają niezaspokojone.
10. Wzrost liczby osób prowadzących działalność gospodarczą w gminie nie przełożył się na wyraźną poprawę sytuacji na rynku pracy. Osoby długotrwale bezrobotne stanowią 56,5% zarejestrowanych, a w sierpniu 2026 r. liczba bezrobotnych wzrosła do 908. Ograniczona obecność większych pracodawców oraz brak lokalnego zaplecza reintegracji społecznej i zawodowej wskazują, że samo wspieranie przedsiębiorczości nie wystarcza do przezwyciężenia trudności osób oddalonych od rynku pracy. Potrzebne jest uzupełnienie tych działań o stałe wsparcie przygotowujące do podjęcia i utrzymania zatrudnienia.
11. Porównanie danych za lata 2021 i 2025 wskazuje, że wzrostowi wydatków budżetu Gminy Góra ogółem towarzyszył spadek nakładów inwestycyjnych z 12,4 mln zł do 10,4 mln zł oraz zmniejszenie ich udziału w wydatkach ogółem z 11,3% do 7,9%. Ogranicza to możliwości finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków własnych i zwiększa znaczenie działań wspierających zatrudnienie oraz przedsiębiorczość mieszkańców, które mogą poprawiać ich samodzielność ekonomiczną i jednocześnie przyczyniać się do wzrostu dochodów gminy.
12. Obszar rewitalizacji nadal charakteryzuje się większą koncentracją potrzeb społecznych i niższą aktywnością gospodarczą niż cała gmina. Zamieszkuje go 20,2% ludności gminy, natomiast przypada na niego 23,2% osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej i jedynie 15,2% osób prowadzących JDG. Potwierdza to zasadność dalszej koncentracji wsparcia na tym obszarze.
13. Postęp w osiąganiu celów GPR jest nierównomierny. Udział osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszył się do poziomu korzystniejszego od docelowego, jednak równocześnie wzrosło bezrobocie i zmniejszyła się aktywność gospodarcza. Spadek korzystania ze świadczeń nie stanowi zatem wystarczającej podstawy do uznania, że przezwyciężono problemy społeczne i gospodarcze obszaru rewitalizacji.
14. Poprawa dostępności infrastruktury pozostaje ograniczona. Dostosowano 2 z 11 planowanych obiektów, osiągając 18,2% wartości docelowej. W połączeniu z niekorzystnymi zmianami na rynku pracy wskazuje to, że cele programu nie zostały jeszcze osiągnięte i wymagają dalszej interwencji.

15. Respondenci pozytywnie oceniają realizowane przedsięwzięcia, a 81,6% popiera kontynuację rewitalizacji. Szczególnie wysoko oceniono usługi opiekuńcze, opiekę wytchnieniową oraz poprawę infrastruktury drogowej.
16. Największe oczekiwania dotyczą mieszkań treningowych lub wspomaganych (52,6%), zagospodarowania przestrzeni przy ul. Wierzbowej i Dworcowej (39,5%) oraz budowy chodników przy ul. Wierzbowej i Herbsta (34,2%). Najczęściej wskazywanym miejscem dalszej koncentracji działań jest podobszar Centrum „Płn".

5.2 Uwagi techniczne w zakresie monitoringu GPR

W toku ewaluacji zidentyfikowano kwestie wymagające doprecyzowania zasad sprawozdawczości, zapewnienia spójności wskaźników oraz powiązania monitorowanych przedsięwzięć z kierunkami działań GPR, które przedstawiono poniżej.

1. W systemie monitoringu należy jednoznacznie określić okres, którego dotyczą informacje wykazywane w kartach monitorowania projektów. Karty powinny rozróżniać wartości wskaźników i wydatki osiągnięte w danym roku od wartości narastających, liczonych od początku realizacji przedsięwzięcia. Pozwoli to uniknąć niejednoznaczności i wielokrotnego zliczania tych samych rezultatów.
2. W przypadku przedsięwzięć realizowanych jako część szerszych projektów systemowych należy odrębnie wykazywać wartości planowane i osiągnięte dla całego projektu oraz dla przedsięwzięcia ujętego w GPR. Konieczne jest wyodrębnienie wyników dotyczących mieszkańców podobszarów rewitalizacji, tak aby efekty działań prowadzonych w całej gminie lub powiecie nie były automatycznie przypisywane obszarowi rewitalizacji.
3. W badaniu ewaluacyjnym stwierdzono, że kierunek działania 2.2, dotyczący poprawy atrakcyjności inwestycyjnej i konkurencyjności obszaru rewitalizacji, nie ma przypisanego podstawowego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Wskazuje to na lukę pomiędzy założeniami strategicznymi GPR, a zakresem zaplanowanych projektów, która może ograniczać realizację celu strategicznego 2.
4. W projekcie A16 „Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w m. Jastrzębia" wskaźnik „Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach" zastąpiono wskaźnikiem dotyczącym powierzchni, wyrażonym w hektarach. Zmianę wprowadzono na potrzeby zestawienia ewaluacyjnego, aby dostosować sposób pomiaru do zakresu przedsięwzięcia, które obejmuje zagospodarowanie otoczenia świetlicy, a nie prace dotyczące samego budynku. Wartość docelową i osiągniętą przyjęto na poziomie 0,1 ha.

5.3 Rekomendacje dotyczące procesu rewitalizacji w gminie

Przyjęty w GPR zestaw projektów rewitalizacyjnych nie zapewnia wystarczających podstaw do przezwyciężenia problemów społecznych zdiagnozowanych w programie i potwierdzonych w toku oceny jego aktualności i stopnia realizacji. Dotyczy to przede wszystkim bezrobocia, którego ograniczenie utrudniają niewielka obecność dużych zakładów pracy, uwarunkowania terenów popegeerowskich oraz migracje zarobkowe mieszkańców (głównie za granicę).

Istotną barierą realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra jest ograniczona dostępność środków zewnętrznych dedykowanych kompleksowym przedsięwzięciom rewitalizacyjnym. Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027 nie zapewnia odrębnej ścieżki finansowania rewitalizacji, co utrudnia pozyskiwanie wsparcia na zintegrowane działania wynikające z GPR. W tej sytuacji realizacja przedsięwzięć wymaga łączenia środków własnych gminy z dostępnym finansowaniem poszczególnych typów inwestycji i działań społecznych. Ograniczenia te mogą wpływać na tempo wdrażania programu, uzasadniając etapowanie zadań oraz dostosowywanie harmonogramów do możliwości pozyskania dofinansowania.

Przeprowadzona ocena wykazała, że bezrobocie pozostaje poważnym problemem społecznym na podobszarach rewitalizacji. Potwierdzają to również wyniki badania sondażowego. Jedynie 17,1% respondentów uznało, że problem ten ograniczono w dużym stopniu - był to najniższy odsetek spośród wszystkich ocenianych problemów. Jednocześnie 53,9% badanych dostrzegło częściową poprawę, a 23,7% nie zauważyło zmian. Dotychczasowe działania przynoszą zatem w opinii respondentów pewne efekty, lecz pozostają niewystarczające do znaczącego ograniczenia bezrobocia.

W programie nie przewidziano jednak stworzenia zaplecza infrastrukturalnego, np. gminnego centrum przedsiębiorczości ani wsparcia powstania i rozwoju przedsiębiorstwa społecznego, spółdzielni socjalnej lub innego podmiotu, który stale pomagałby mieszkańcom w powrocie na rynek pracy. Takiego wsparcia wymagają szczególnie osoby długotrwale bezrobotne i zagrożone wykluczeniem społecznym.

Bezrobocie na podobszarach rewitalizacji pozostaje więc jednym z najważniejszych wyzwań rozwojowych Gminy Góra. Obecny zestaw przedsięwzięć oraz model ich finansowania, uzależniony od dostępności środków zewnętrznych, nie zapewniają wystarczających podstaw do osiągnięcia zakładanej poprawy na rynku pracy. Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na obszarze rewitalizacji wynosi obecnie 9,9%, wobec wartości docelowej określonej w GPR na poziomie 7,2%. Osiągnięcie tego celu wymaga lepszego ukierunkowania i zapewnienia ciągłości działań aktywizacyjnych.

Z tego względu rekomenduje się, aby w dalszym wdrażaniu i ewentualnej aktualizacji GPR wzmocnić działania służące aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji, zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych. Z informacji uzyskanych od PUP w Górze wynika potrzeba poszerzenia dostępnych form wsparcia tej grupy. Działania powinny być rozwijane w partnerstwie podmiotów właściwych dla poszczególnych zadań, w szczególności PUP, OPS, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej i pracodawców. Rola gminy może polegać na inicjowaniu współpracy, wspieraniu lokalnych inicjatyw oraz - w miarę możliwości - udostępnianiu istniejącej infrastruktury.

Wsparcie powinno łączyć rozpoznanie indywidualnych barier uczestników z doradztwem, przygotowaniem do pracy oraz pomocą w podjęciu i utrzymaniu zatrudnienia. Zasadne jest wykorzystanie istniejących obiektów i usług, a także rozważenie współpracy z podmiotami prowadzącymi reintegrację społeczną i zawodową. Zakres i tempo działań należy dostosować do rozpoznanych potrzeb, dostępności partnerów oraz możliwości pozyskania finansowania zewnętrznego.

W odniesieniu do dalszego wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji sformułowano następujące rekomendacje:

1. Rozwijanie partnerskich działań na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej. Rekomenduje się wspólne rozpoznanie przez PUP, OPS i pozostałych zainteresowanych partnerów możliwości uzupełnienia wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych i oddalonych od rynku pracy. Na tej podstawie można przygotować przedsięwzięcie do ujęcia w GPR, ze wskazaniem realizatora, partnerów, zakresu odpowiedzialności i źródeł finansowania. Działania powinny uwzględniać bariery transportowe i opiekuńcze, a ocena ich efektów obejmować również trwałość zatrudnienia uczestników. Powierzenie realizacji poszczególnych zadań powinno wynikać z kompetencji i możliwości zaangażowanych podmiotów.
2. **Zapewnienie ciągłości usług społecznych**. Należy zweryfikować zakres usług opiekuńczych, wytchnieniowych i asystenckich oraz zabezpieczyć ich finansowanie i zaplecze kadrowe. Oferta powinna odpowiadać na zmieniające się potrzeby seniorów, osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, a także wspierać ich uczestnictwo w życiu społecznym.
3. **Zakończenie rozpoczętych inwestycji tworzących przestrzeń dla działań społecznych**. Dotyczy to w szczególności zagospodarowania terenu przy świetlicy wiejskiej w Jastrzębiej. Poszukiwaniu finansowania na pozostały zakres prac powinno towarzyszyć przygotowanie regularnej oferty zajęć i wydarzeń. Należy określić podmiot odpowiedzialny za prowadzenie działań oraz zapewnić środki na funkcjonowanie i utrzymanie powstałej infrastruktury.
4. Wspieranie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w działaniach lokalnych. Rekomenduje się wykorzystanie dostosowywanych obiektów i przestrzeni do stopniowego zwiększania udziału

osób z niepełnosprawnościami w istniejącej ofercie integracyjnej, edukacyjnej i aktywizacyjnej. Zakres działań należy dostosować do potrzeb mieszkańców oraz możliwości organizacyjnych i finansowych gminy, wykorzystując współpracę z lokalnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi i podmiotami wspierającymi osoby z niepełnosprawnościami. Rozwijanie dodatkowych form wsparcia powinno uwzględniać możliwość pozyskania środków zewnętrznych.

5. **Weryfikacja priorytetów i możliwości realizacji przedsięwzięć do 2028 r.** Dla projektów niezakończonych należy określić ich znaczenie dla ograniczania zdiagnozowanych problemów, stopień przygotowania, źródła finansowania, podmiot odpowiedzialny i realny termin realizacji. Przy ustalaniu kolejności należy uwzględnić potrzeby przyszłych użytkowników oraz wskazania respondentów, w tym dotyczące mieszkań treningowych lub wspomaganych. Wobec spadku wydatków inwestycyjnych priorytet powinny otrzymywać przedsięwzięcia odpowiadające na rozpoznane potrzeby i mające realne warunki realizacji. Ocena finansowa powinna obejmować zarówno wykonanie inwestycji, jak i późniejsze koszty utrzymania infrastruktury oraz świadczenia usług. W przypadku ograniczeń finansowych należy rozważyć etapowanie przedsięwzięć, z zachowaniem ich funkcjonalności i zakładanych efektów społecznych. Jeżeli realizacja części projektów do 2028 r. okaże się niemożliwa, należy odpowiednio zmienić zakres lub harmonogram GPR.
6. **Ocena skuteczności dotychczasowego wsparcia przedsiębiorczości.** Należy zweryfikować, dlaczego realizowane działania nie przełożyły się na poprawę wskaźnika przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji. Analiza powinna obejmować docieranie do mieszkańców tego obszaru, dopasowanie pomocy do ich potrzeb oraz trwałość wspartych działalności gospodarczych. Jej wyniki należy wykorzystać do dostosowania zakresu i sposobu udzielania wsparcia.
7. **Wzmocnienie udziału mieszkańców w przygotowaniu, realizacji i ocenie przedsięwzięć**. Z uwagi na fakt, że ustawa o rewitalizacji kładzie mocny nacisk na partycypację społeczną procesu rewitalizacji rekomenduje się położenie większego nacisku na aktywne włączanie mieszkańców i pozostałych interesariuszy w przygotowanie, realizację i monitorowanie projektów GPR Gminy Góra.

5.4 Ocena zasadności kontynuacji GPR i rekomendowany kierunek jego zmiany.

Przeprowadzona ocena wskazuje na zasadność kontynuowania rewitalizacji w Gminie Góra. Do rozważenia są dwie formuły. Pierwsza to aktualizacja dokumentu i zastosowanie rozwiązań wskazywanych w rekomendacjach, a dotyczących zwiększenia synergii działań infrastrukturalnych i społecznych. Należy również rozważyć opracowanie nowego dokumentu, który będzie zawierał koncepcje rewitalizacji w oparciu o nowe założenia, a właściwie podejmował aktualne problemy

rozwojowe Gminy. Warto może w tym kontekście zaczekać, w jaki sposób Unia Europejska rozplanuje swój budżet w ramach programów regionalnych w kolejnej pespektywie finansowej. Wtedy, mając jasny sygnał, czy rewitalizacja będzie wspierana jej środkami, przystąpić do opracowania nowego dokumentu.

Dotychczas realizowane przedsięwzięcia przynoszą korzyści infrastrukturalne i społeczne. Jednocześnie dane monitoringowe wskazują, że sytuacja na rynku pracy pozostaje wyzwaniem dla obszaru rewitalizacji — udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym wzrósł do 9,9%, przy wartości docelowej określonej w GPR na poziomie 7,2%. W badaniu ankietowym 17,1% respondentów dostrzegło duży lub częściowy wpływ działań rewitalizacyjnych na ograniczenie bezrobocia, co było najniższym wynikiem spośród ocenianych problemów. Wyniki te wskazują na potrzebę dalszej współpracy z PUP i innymi podmiotami wspierającymi aktywizację zawodową.

Niezależnie od przyjętej formuły dalszego prowadzenia rewitalizacji zasadne jest kontynuowanie realizacji przedsięwzięć GPR, ze szczególnym uwzględnieniem projektów, których infrastruktura będzie wykorzystywana do prowadzenia działań społecznych, integracyjnych, edukacyjnych i aktywizacyjnych. Powstające i modernizowane obiekty oraz przestrzenie powinny zapewniać warunki do rozwijania oferty odpowiadającej na potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji. W zakresie aktywizacji zawodowej istotne jest łączenie dostępnego zaplecza do szkoleń i doradztwa ze wsparciem PUP, OPS, organizacji pozarządowych, pracodawców oraz podmiotów reintegracji społecznej i zawodowej. Zakres i tempo tych działań należy dostosować do możliwości organizacyjnych i finansowych partnerów oraz dostępności środków zewnętrznych, dążąc do zachowania ciągłości wsparcia. Efekty powinny być oceniane przez poprawę samodzielności i aktywności społecznej uczestników, a w przypadku działań zawodowych — również przez podjęcie i utrzymanie zatrudnienia.

Raport metodologiczny

I. Cel i zakres badania

Celem ewaluacji on-going Gminnego Programu Rewitalizacji jest rozsądna ocena dotychczasowych postępów i efektów, rozpoznaniu trudności oraz wskazaniu potrzebnych usprawnień.

Zastosowana metodologia została zaprojektowana w sposób zapewniający zgodność z wymogami ustawy o rewitalizacji, zapisami Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021-2028 oraz dobrymi praktykami prowadzenia badań ewaluacyjnych w polityce rozwoju.

II. Metodologia badania

Ewaluacja opiera się na podejściu mieszanym, łączącym analizę danych ilościowych i jakościowych. Pozwala to ocenić postępy i dotychczasowe efekty wdrażania programu oraz wyjaśnić uwarunkowania jego realizacji. Zestawienie danych statystycznych, informacji z kart monitorowania projektów, wyjaśnień realizatorów oraz opinii mieszkańców umożliwia wzajemną weryfikację i uzupełnianie ustaleń, zwiększając wiarygodność wyników oraz trafność wniosków i rekomendacji.

W procesie ewaluacji zastosowano zróżnicowany zestaw metod i narzędzi badawczych, obejmujący analizę danych zastanych dotyczących sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, analizę wyników monitoringu GPR zawartych w kartach monitorowania projektów, indywidualne konsultacje z realizatorami przedsięwzięć oraz badanie ankietowe mieszkańców gminy.

Szczególny nacisk położony został na analizę stopnia realizacji projektów rewitalizacyjnych oraz prezentacji wskaźników monitoringu poszczególnych celów rewitalizacji zaprezentowanych w rozdziale 12.1 Monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021-2028.

Przyjęta metodologia umożliwi ocenę Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021-2028 w oparciu o kluczowe kryteria ewaluacyjne, takie jak **trafność, skuteczność, efektywność, użyteczność i trwałość,** a jednocześnie stanowi podstawę do sformułowania praktycznych rekomendacji służących usprawnieniu dalszego wdrażania GPR oraz jego ewentualnej aktualizacji.

III. Opis metod, technik i narzędzi badawczych

1. Analiza danych zastanych i monitoringu.

Analiza obejmowała:

- karty monitorowania projektów GPR;
- wartości wskaźników monitorowania celów GPR oraz ich zmiany względem wartości bazowych i docelowych;
- dane statystyczne obrazujące zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Góra..

W procesie ewaluacji zastosowano metodę analizy danych zastanych (desk research), obejmującą analizę ilościową danych statystycznych i monitoringowych oraz przegląd informacji opisowych dotyczących realizacji przedsięwzięć. Pozwoliło to rozpoznać zmiany zachodzące w gminie, określić postępy wdrażania programu oraz uzupełnić i zweryfikować opinie interesariuszy.

Szczegółowej analizie poddano karty monitorowania projektów w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028. Zawarte w nich informacje dotyczyły przede wszystkim

zakresu wykonanych działań, osiągniętych wartości wskaźników, poniesionych wydatków oraz stopnia zaawansowania realizacji przedsięwzięć. Do uporządkowania i prezentacji wyników wykorzystano zestawienia tabelaryczne wartości bazowych, aktualnych i docelowych wskaźników GPR, zestawienia stanu realizacji projektów w podziale na cele strategiczne i kierunki działań oraz wykresy.

Celem analizy była identyfikacja tendencji społeczno-gospodarczych w gminie oraz ocena postępów w osiąganiu celów GPR. Dane ogólnogminne stanowiły kontekst tej oceny, natomiast informacje monitoringowe pozwoliły określić dotychczasowe efekty rzeczowe realizowanych projektów.

2. Badanie ankietowe mieszkańców

Jest to ilościowa metoda badań społecznych, oparta na zebraniu i pomiarze opinii i ocen mieszkańców gminy dotyczących procesu realizacji założeń GPR. Metoda ta umożliwiła zebranie porównywalnych danych dotyczących postrzeganych efektów działań rewitalizacyjnych oraz identyfikację różnic w ocenach w zależności od miejsca zamieszkania, relacji z obszarem rewitalizacji oraz cech społeczno-demograficznych respondentów.

Badanie ankietowe pełni funkcję uzupełniającą wobec analizy danych zastanych i wskaźników monitoringu, dostarczając informacji na temat użyteczności społecznej działań realizowanych w ramach GPR oraz ich odbioru przez mieszkańców. Jego celem jest ocena stopnia, w jakim zdaniem mieszkańców Gminy Góra osiągnięto cele rewitalizacji wyznaczone w przytaczanym dokumencie oraz:

- ocena stopnia, w jakim działania rewitalizacyjne przyczyniły się do poprawy jakości życia,
- identyfikacja obszarów, w których zmiany są najbardziej i najmniej odczuwalne,
- określenie grup społecznych odnoszących największe korzyści z rewitalizacji,
- zebranie opinii dotyczących potrzeby kontynuacji oraz kierunków dalszych działań rewitalizacyjnych.

Badanie posłużyło również ocenie użyteczności społecznej i trafności interwencji rewitalizacyjnej, zgodnie z kryteriami ewaluacyjnymi.

Narzędziem badawczym jest formularz ankiety prowadzonej w formie online i/lub papierowej, skierowanej do mieszkańców gminy. Zawarte w nim pytania mają w większości charakter zamknięty, uzupełniony pytaniami półotwartymi i otwartymi, umożliwiającymi zgłoszenie własnych uwag i propozycji dotyczących działań rewitalizacyjnych. Formularz ankiety papierowej stanowi załącznik do niniejszej koncepcji, natomiast formularz w formie elektronicznej dostępny jest pod linkiem: https://ankieta.deltapartner.org.pl/gora_ewaluacja_gpr_2026

Badanie skierowane będzie do mieszkańców Gminy Góra, ze szczególnym uwzględnieniem:

- mieszkańców obszaru rewitalizacji - jego podobszarów,
- pozostałych mieszkańców gminy, korzystających z infrastruktury i oferty obszaru rewitalizacji.

Dobór próby miał charakter otwarty – ankieta była udostępniana szerokiemu gronu mieszkańców, co umożliwiło zebranie opinii od osób o zróżnicowanym stopniu zaangażowania i powiązania z procesem rewitalizacji. Zastosowanie metryczki pozwoliła na analizę odpowiedzi w podziale na podstawowe cechy społeczno-demograficzne, jednak ze względu na losowy charakter próby, badanie nie będzie miało charakteru reprezentatywnego.

3. Konsultacje indywidualne z realizatorami projektów rewitalizacyjnych.

Jakościowe uzupełnienie analizy danych zastanych stanowił bezpośredni kontakt z podmiotami realizującymi projekty ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021–2028.

Kontakt prowadzono głównie drogą e-mailową i telefoniczną, za pośrednictwem Urzędu Miasta i Gminy w Górze, przy udziale sekretarza gminy.

Konsultacje obejmowały:

- Powiatowy Urząd Pracy w Górze,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze,
- wydziały Urzędu Miasta i Gminy w Górze odpowiedzialne za realizację projektów rewitalizacyjnych.

Konsultacje poprzedzono szczegółową analizą kart monitorowania projektów za lata 2024 i 2025. Pytania uszczegóławiające dotyczyły przede wszystkim osiągniętych wartości wskaźników, zakresu wykonanych działań oraz stanu zaawansowania projektów zakończonych i będących w trakcie realizacji.

Działania te miały charakter punktowej weryfikacji postępu rzeczowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Służyły wyjaśnieniu niejednoznacznych zapisów, potwierdzeniu, czy przekazane dane odnosiły się do całej gminy czy do obszaru rewitalizacji, oraz uzupełnieniu informacji niezbędnych do oceny stopnia realizacji GPR.

4. Integracja wyników – ostatni etap ewaluacji:

- porównanie wyników ilościowych i jakościowych,
- identyfikacja spójnych wniosków,
- wypracowanie rekomendacji – określenie czy istnieje konieczność wprowadzenia zmian w GPR, wraz z zakresem niezbędnego zakresu tych zmian.

Załącznik: Formularz ankiety dla mieszkańców

Szanowna Pani, Szanowny Panie,

Gmina Góra od 2024 roku realizuje zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra na lata 2021-2028. Celem Programu jest poprawa jakości funkcjonowania Gminy i podniesienie standardu życia jego mieszkańców (zwłaszcza na wyznaczonych obszarach rewitalizacji).

Badanie do którego Pani/Pan został(a) zaproszona(y) ma na celu ocenę stopnia, w jakim Pani/Pana zdaniem osiągane są cele rewitalizacji, a zwłaszcza zadania (projekty) w nim zapisane. Dlatego prosimy o odpowiedź na poniższe pytania i podzielenie się swoimi uwagami na temat procesu rewitalizacji Gminy Góra.

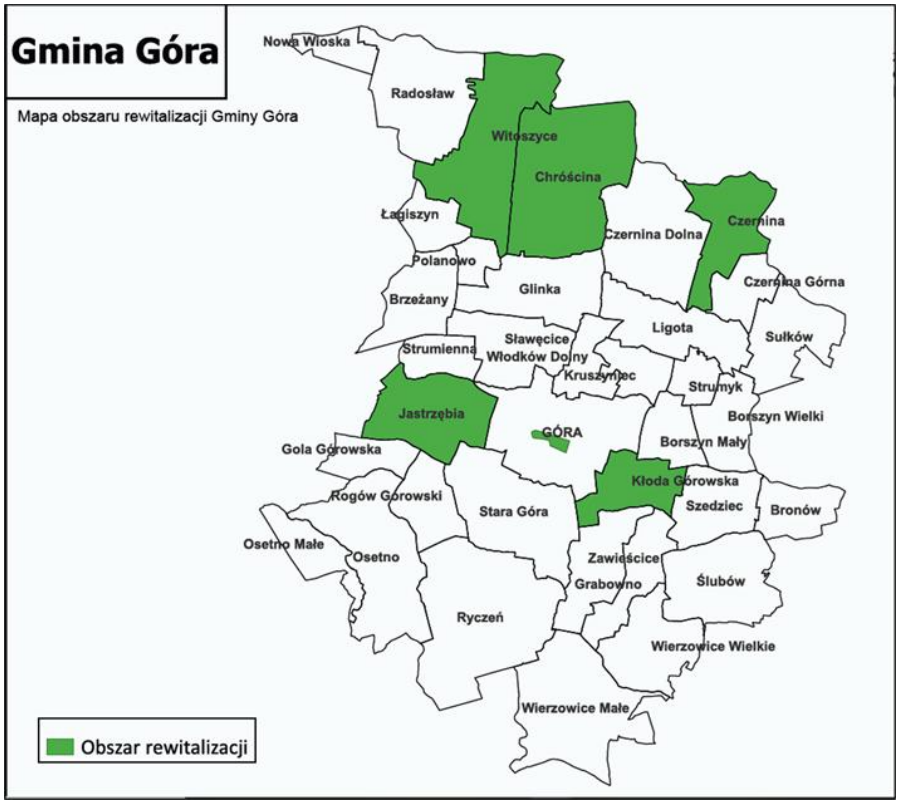
Wypełnienie kwestionariusza zajmuje około 5 minut i jest w pełni anonimowe.

Uzyskane w ten sposób informacje posłużą jedynie do przygotowania raportu oceniającego dotychczasowy postęp procesu rewitalizacji.

Z góry dziękujemy za poświęcony czas.

Jeśli nie wskazano inaczej, proszę zaznaczyć „X" jedną odpowiedź

Poniżej przedstawiono graficznie lokalizację podobszarów rewitalizacji w Gminie Góra.

*Jeśli nie wskazano inaczej, proszę zaznaczyć „**X**" jedną odpowiedź*

1.	**W ramach prac nad programem rewitalizacji Gminy Góra wyznaczono 6 podobszarów rewitalizacji. Proszę wskazać, który obszar gminy Pan(i) zamieszkuje?**
○	**Chróścina** (sołectwo Chróścina)
○	**Czernina** (sołectwo Czernina)
○	**Jastrzębia** (sołectwo Jastrzębia)
○	**Kłoda Górowska** (sołectwo Kłoda Górowska)
○	**Miasto Centrum „Płn”** Miasto Góra, ulice: Augusta Herbsta, Dworcowa (numery 1 - 16b), Poznańska (numery 1 -17), Wierzbowa, Wrocławska - numery do 71 (nieparzyste) i do 52 (parzyste), Zielona (numery 1 -7 (nieparzyste) i 2-10A (parzyste)
○	**Witoszyce / Laskowa** (wieś Witoszyce oraz przysiółek Laskowa, które tworzą sołectwo Witoszyce)
○	**pozostała część gminy** (poza wymienionymi podobszarami)
○	nie mieszkam na terenie Gminy Góra

2.	**Jaki jest Pani/Pana związek z obszarem rewitalizacji? Można zaznaczyć dowolną liczbę odpowiedzi**		
○	Nie jestem związana/związany z obszarem rewitalizacji	○	Miejsce spędzania czasu wolnego
○	Miejsce zamieszkania	○	Miejsce prowadzenia działalności gospodarczej
○	Miejsce pracy	○	Miejsce prowadzenia działalności społecznej
○	Miejsce nauki	○	Inne (jakie)……

3.	**Jak ocenia Pan/Pani wpływ już zrealizowanych, jak i aktualnie realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rozwój Gminy Góra? Oceń każdy projekt z osobna.**										
1	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Jastrzębiej	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
2	Przebudowa drogi w Kłodzie Górowskiej (dojazd do osiedla i kościoła)	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
3	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
4	Wymiana nawierzchni dróg w m. Czernina (ul. Zacisze, ul. Lipowa)	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
5	Rekonstrukcja zabytkowych murów obronnych w mieście Góra	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
6	NIE ZAŚMIECAJ (druk ulotek, organizacja zajęć edukacyjnych, prowadzenie kontroli segregacji odpadów oraz zakup i rozmieszczenie pojemników na elektroodpady)	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
7	KOMPETENTNY PEDAGOG (podnoszenie kwalifikacji nauczycieli i	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć

	pracowników pedagogicznych poprzez dofinansowanie szkoleń, kursów i studiów)										
8	SZLAK GÓROWSKICH ZABYTKÓW (organizacja warsztatów terenowych, wycieczek, spacerów edukacyjnych i konkursów dotyczących historii oraz dziedzictwa lokalnego)	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
9	ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI USŁUG OPIEKUŃCZYCH DLA OSÓB STARSZYCH I NIESAMODZIELNYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI (zatrudnienie 10 opiekunów i zapewnienie około 80 dodatkowych godzin opieki dziennie)	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
10	OPIEKA WYTCHNIENIOWA (program zapewnia rodzinom i opiekunom czasowe zastępstwo w opiece nad dziećmi z niepełnosprawnościami oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności)	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
11	Rozwój społecznych usług asystenckich na obszarze rewitalizacji gminy Góra	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
12	WSPARCIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB BEZROBOTNYCH, W TYM OSÓB MŁODYCH (doradztwo zawodowe, szkolenia, staże oraz inne formy pomocy ułatwiające zdobycie kwalifikacji, podjęcie zatrudnienia lub rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej)	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć
13	DZIAŁANIA NA RZECZ SAMOZATRUDNIENIA I ZAKŁADANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, bony na zasiedlenie oraz poradnictwo zawodowe)	○	Zdecydowanie pozytywnie	○	Raczej pozytywnie	○	Neutralnie	○	Negatywnie	○	Trudno powiedzieć

4.	**W jakim stopniu zrealizowane oraz obecnie realizowane projekty rewitalizacyjne przyczyniły się do ograniczenia poniższych problemów wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Góra? Proszę ocenić każdy problem.**										
	Niedostateczne wsparcie osób starszych i niesamodzielnych	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Wysoki poziom bezrobocia	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Niska samodzielność ekonomiczna mieszkańców i zagrożenie wykluczeniem społecznym	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Niski poziom bezpieczeństwa publicznego, w tym bezpieczeństwa drogowego	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Niski poziom edukacji	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Niska aktywność gospodarcza mieszkańców	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Niedobór infrastruktury sanitarne	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Niski poziom odzysku i recyklingu odpadów oraz utylizacji odpadów niebezpiecznych	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Niedobór bezpiecznej infrastruktury drogowej i rowerowej	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Niedobór lub zły stan gminnych zasobów mieszkaniowych	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Niedostateczna dostępność infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i sportowej	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Niedostateczna dostępność infrastruktury publicznej dla osób ze specjalnymi potrzebami	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Zły stan zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć
	Występowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych obiektów i przestrzeni	○	Ograniczono w dużym stopniu	○	Ograniczono częściowo	○	Brak zmian	○	Problem się nasilił	○	Trudno powiedzieć

5.	Proszę o wskazanie grupy/grup mieszkańców, które Pani/Pana zdaniem najbardziej skorzystały na prowadzonych do tej pory działaniach rewitalizacyjnych. Można wskazać dowolną liczbę odpowiedzi.				
○	Rodziny z dziećmi	○	Seniorzy	○	Rodziny z osobami z niepełnosprawnością / osobami zależnymi
○	Rolnicy	○	Pracujący / aktywni zawodowo	○	Osoby bezrobotne / nieaktywne zawodowo
○	Młodzież	○	Osoby samotne	○	Przedsiębiorcy
○	Turyści	○	Inna grupa	○	Nikt
○	Trudno powiedzieć				

6.	Czy Pani/Pana zdaniem kontynuowanie działań rewitalizacyjnych w Gminie Góra jest konieczne ?
○	Zdecydowanie tak
○	Raczej tak
○	Raczej nie
○	Zdecydowanie nie
○	Trudno powiedzieć

7.	Jeśli w poprzednim pytaniu odpowiedział(a) Pan(i) twierdząco (odpowiedzi zdecydowanie tak lub raczej tak) proszę wskazać, w której miejscowości w szczególności powinny koncentrować się działania rewitalizacyjne. Można wybrać maksymalnie 2 miejscowości.				
○	Chróścina	○	Czernina		Jastrzębia
○	Kłoda Górowska	○	Miasto Centrum "Płn"		Witoszyce / Laskowa
○	Trudno powiedzieć	○	Inny (jaki?)		

8.	Które z poniższych działań powinny zostać zrealizowane w kolejnych latach w ramach rewitalizacji Gminy Góra? Proszę wybrać najważniejsze projekty.
○	Doposażenie placu zabaw w Chróścinie
○	Zagospodarowanie terenu boiska sportowego „Doliny” w Chróścinie
○	Organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych na boisku „Doliny” w Chróścinie
○	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy kościele pw. św. Michała Archanioła w Chróścinie
○	Wymiana nawierzchni drogi wjazdowej w Chróścinie
○	Wymiana nawierzchni dróg w Czerninie (ul. Wąska, ul. Rynek i ul. Zamkowa)
○	Budowa świetlicy w Chróścinie
○	Montaż oświetlenia przejść dla pieszych w Czerninie

8.	**Które z poniższych działań powinny zostać zrealizowane w kolejnych latach w ramach rewitalizacji Gminy Góra? Proszę wybrać najważniejsze projekty.**
○	Organizacja zajęć, spotkań i konkursów dotyczących bezpieczeństwa – „Żyj bezpiecznie”
○	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy ul. Wierzbowej i Dworcowej w Górze
○	Budowa chodników przy ul. Wierzbowej i Herbsta w Górze
○	Budowa drogi przy zespole pałacowo-parkowym w Jastrzębiej
○	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Kłodzie Górowskiej
○	Wymiana nawierzchni drogi w Kłodzie Górowskiej w kierunku Zawieścic
○	Utworzenie mieszkań treningowych lub wspomaganych w gminie Góra
○	Inne działanie
○	Trudno powiedzieć

9.	**Jakie inne projekty / działania powinny zostać zrealizowane w kolejnych latach ?**

METRYKA																	
1.	**Płeć**	○	kobieta					○	mężczyzna								
2.	**Przedział wiekowy**	○	Do 18	○	18-24	○	25-34	○	35-44	○	45-54	○	55-64	○	65 i więcej		
3.	**Wykształcenie**	○	wyższe	○	średnie, średnie branżowe			○	zasadnicze zawodowe, zasadnicze branżowe			○	gimnazjalne, podstawowe				
4.	**Status na rynku pracy** *Proszę zaznaczyć wszystkie pasujące odpowiedzi*	○	pracujący	○	prowadzący działalność			○	rolnik			○	nie pracuje, zajmuje się domem				
		○	uczeń, student	○	emeryt, rencista			○	bezrobotny			○	inne				

Dziękujemy za udział w badaniu.

Spis tabel

Tabela 1. Zdiagnozowane problemy społeczne i pozaspołeczna dla podobszarów rewitalizacji w Gminie Góra 7
Tabela 2. Zmiany liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji i Gminy Góra w latach 2023–2026..... 8
Tabela 3.Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne GPR Gminy Góra- aktualny stan realizacji 13
Tabela 4. Podstawowe dane w zakresie sytuacji społecznej i gospodarczej w Gminie Góra (por. 2021 i 2025)..... 28
Tabela 5. Liczba osób z niepełnosprawnością na terenie Miasta i Gminy Góra..... 29
Tabela 6 Zdiagnozowane problemy społeczne i pozaspołeczna dla podobszarów rewitalizacji w Gminie Góra 31
Tabela 7. Wskaźniki monitorowania celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra wraz z wartościami bazowymi i docelowymi 34
Tabela 8. Dane wymagane do pomiaru wskaźników monitoringu poszczególnych celów GPR 35
Tabela 9. Zestawienie danych wykorzystanych do monitorowania stopnia osiągania celów GPR dla obszaru rewitalizacji i całej Gminy Góra..... 36
Tabela 10. Wskaźniki monitorowania celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Góra wraz z wartościami bazowymi i docelowymi 36
Tabela 11. Porównanie wartości bazowych, aktualnych i docelowych wskaźników monitoringu GPR 37
Tabela 12. Cele strategiczne GPR i odpowiadające im kierunki działań 38
Tabela 13. Stan realizacji projektów rewitalizacyjnych w odniesieniu do ceków strategicznych GPR . 39
Tabela 14. Relacja projektów rewitalizacyjnych do kierunków działań zgodnie z zapisami GPR 41
Tabela 15. Odpowiedzi „zdecydowanie pozytywnie" na pytanie „jak ocenia Pan/Pani wpływ już zrealizowanych, jak i aktualnie realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rozwój Gminy Góra?" 47
Tabela 16. Odpowiedzi „negatywnie" na pytanie „jak ocenia Pan/Pani wpływ już zrealizowanych, jak i aktualnie realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rozwój Gminy Góra?" 48
Tabela 17. Ocena stopnia ograniczenia problemów wskazanych w GPR w wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych..... 48
Tabela 18. Przedsięwzięcia wskazywane przez respondentów jako najważniejsze do realizacji w kolejnych latach w ramach rewitalizacji Gminy Góra 52

Spis rysunków

Rysunek 1 Podobszary rewitalizacji w Gminie Góra..... 6
Rysunek 2. Liczbowy stan realizacji projektów rewitalizacyjnych..... 19
Rysunek 3. Struktura projektów GPR Gminy Góra według stanu realizacji rzeczowej (%) 20
Rysunek 4. Przebudowana w ramach rewitalizacji świetlica wiejska w m. Jastrzębia 21
Rysunek 5. Warunki konieczne do wyznaczenia obszaru do rewitalizacji 30
Rysunek 6. Ocena wpływu przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rozwój Gminy Góra 46
Rysunek 7. Grupy mieszkańców, które zdaniem respondentów najbardziej skorzystały na działaniach rewitalizacyjnych 50
Rysunek 8. Ocena konieczności kontynuowania działań rewitalizacyjnych w Gminie Góra..... 51
Rysunek 9. Obszary wskazywane do koncentracji dalszych działań rewitalizacyjnych w Gminie Góra 51